

RandKrant

M A A N D B L A D

VOOR DE BEWONERS VAN DE VLAAMSE RAND

Faciliteiten iets minder 'facile'

Gouden bergen voor Vlaamse verhuizers

Figurandten Stijn Coninx:

Pas als ze in het buitenland jubelen, dan hier ook

Ring-TV en ROB

Hoge kijkcijfers, lage inkomsten

Plato Ring 2000

KMO's hoeven niet langer solo slim te spelen

Plato-projecten lijken de 'eenzaamheid' van de KMO-er te kunnen compenseren met samenwerking en uitwisseling. In de rand heeft het systeem in elk geval veel succes.

Plato is erop gericht kleine en middelgrote ondernemingen sterker en weerbaarder te maken. Zo'n 15 tot 20 bedrijfsleiders, dikwijls van eenmanszaken, komen gedurende twee jaar maandelijks samen om over hun concrete problemen te praten. Deze groepsessies worden begeleid door een of twee kaderleden van een grote onderneming, de zogenaamde peterbedrijven, en, in het geval van de rand, ook door iemand van de Kamer voor Handel en Nijverheid (KHN). Voor de vragen en de problemen die de KMO'ers aanbrengen, worden oplossingen en

antwoorden gezocht. Dat kan via advies van de begeleiders of door specialisten uit te nodigen. De ervaringsuitwisseling - het gevoel niet alleen te staan met bepaalde problemen - is een van de pijlers van het

systeem. Daarnaast moet het leiden tot meer professioneel geleide ondernemingen; Men leert er omgaan met de pers, wat een businessplan is of hoe het internet kan worden benut. Als alles goed gaat, ontstaat er een netwerk waarop de KMO'er indien nodig kan terugvallen.

Het hele concept werd acht jaar geleden bedacht voor het Strategisch Plan van de Kempen, maar heeft zich sindsdien heel snel verspreid over het Vlaamse land en begint ook in het buitenland succes te kennen.

120 KMO's

In de rand blijkt Plato bijzonder sterk aan te slaan. Vijf jaar geleden werd Plato Zenne opgestart met

110 KMO's in de verschillende groepen. Twee jaar geleden werd het scala verruimd tot de hele rand met Plato Ring dat 170 KMO's wist aan te trekken. Nu gaat Plato Ring 2000 van start met 120 KMO's. Dat betekent niet dat elk van deze KMO's het twee jaar volhoudt. 'Sommigen haken af omdat ze bijvoorbeeld de tijd niet meer vinden voor de sessies. Anderen die met louter commerciële oogmerken - klanten vinden onder de KMO's - op Plato afkwamen, voelen dat de groep dat niet apprecieert en laten niet meer van zich horen. Daar

staat dan weer tegenover dat sommige groepen na twee jaar gewoon doorgaan met hun maandelijks sessies', zegt Jan Thijs die bij de KHN de nieuwe coördinator wordt van Plato Ring 2000.

Sommige Plato-verhalen blijken echte successtory's. D+A-Planning, een studiebureau voor ruimtelijke ordening, dankt zijn spectaculaire groei voor een niet onbelangrijk deel aan zijn deelname aan Plato. André Adams: 'Onze omzet verdrievoudigde op vijf jaar tijd. De personeelsbezetting steeg van acht naar twintig. Plato maakt knowhow toegankelijk die anders alleen betaalbaar is voor grote bedrijven. Ook erg belangrijk vind ik het netwerk van bedrijven dat zo is ontstaan.'

Oplossingen op maat

Voor twee jaar Plato betaalt een KMO 25.000 frank. Dat is peanuts in vergelijking met wat de meeste vormingscursussen kosten. Daar komt bij dat de problemen en oplossingen die besproken worden in Plato echt op maat van de deelnemers gesneden zijn. Ook Jan Derdelinckx van Professional Power, een bedrijf dat vaktijdschriften uitgeeft, is tevreden over Plato. 'Ik kreeg er veel oplossingen voor problemen waarmee ik worstelde. Aanvankelijk verliep het contact nog wat stroef, maar na een tijd was de sfeer echt open. Dat is erg belangrijk. Je staat als KMO minder alleen; je kunt die peters altijd bellen en je zit in een netwerk waarop je kunt terugvallen.'

Niet iedereen is even euforisch. Ingrid Van de Cauter van BAVO dat zich met personeelsselectie inlaat: 'Ik heb er heel weinig aan gehad. De groep is tot op het laatst heel gesloten gebleven. De helft weet nog steeds niet waarmee ik bezig ben. Die angst om eerlijk te zijn bleef. Soms waren de sprekers ook echt slecht. Onze begeleiders wisten ook niet goed hoe ze zo'n groep moesten leiden. Wellicht heeft een en ander te maken met het te grote succes van de formule waardoor zo'n Plato-project in zijn totaliteit voor de KHN niet altijd even beheersbaar blijft.'

John Vandaele

'Je zit in een netwerk waarop je kunt terugvallen'

2

Jan Derdelinckx

FOTO: MAARTEN JANSSENS

* Het kroonjuweel van de Belgische gastronomie beleeft bange dagen * Althans in de hoofdstad van Vlaams-Brabant * Op bevel van het Vlaams Gewest werden vorig jaar al verschillende frietkoten langs de Leuvense vesten verwijderd * Als golden het voor de volksgezondheid schadelijke verbrandingsovens * Die doorgaans overigens niet gesloten worden, zelfs niet als de bevolking daar massaal om vraagt * Nadat een harde kern van verslaafde frietjunkies het pas gereinigde stadhuis met mayonaise en pickels dreigde te besmeuren, erkende het stadsbestuur het bestaan van een frituur-probleem * 'Friet bepaalt mee de charme van Leuven', orakelde de schepen van Openbare Werken * 'Dus moeten we de frietcultuur in stand houden' * Afgezien van de merkwaardige bevoegdheidsverdeling dat de frieten in Leuven onder

Openbare Werken ressorteren, best een knapperige uitspraak * Die helaas niet veel meer dan gebakken lucht bleek te zijn * Of 'zever in pakskes', aldus enkele verbolgen frietisten die van de stad een nieu-

we standplaats kregen toegewezen * In de nabijheid van een eenzame jogger * Of achter de metershoge omheining van een uitgedoofde gloeilampenfabriek * Daarmee staan we nog maar aan het begin van het Leuvense frietverdriet * Op het stationsplein worden de bulldozers in stelling gebracht om alle frieten op een hoop te vegen * De bruisende frietketels moeten er plaats maken voor een bruisend nieuw stadshart * Met Pubs en zo, die enkele zwetende nootjes offeren bij een levenloze Hoegaarden * Wie een Hou-gar-dèn wil moet eerst faciliteiten aanvragen * Wijzen de uitdovende faciliteiten voor de frituuruitbaters intussen niet op een gebrekkige bestuurlijke belangstelling voor onze nationale culinaire trots? * En op culinaire lacunes in het algemeen bij onze mandatarissen? * Dat zou best wel eens kunnen * Burgemeester Tobbacq geeft ootmoedig toe -iets dat zelden gebeurt- dat frieten bakken voor hem te hoog gegrepen is * Zijn culinaire capaciteiten reiken niet verder dan het smeren van een boterham * Geef ons dan maar PSC-voorzitter Charles Ferdinand Nothomb * Die maande de bevolking als minister van Binnenlandse Zaken ooit aan om niet in paniek te raken bij een brandende frietketel * Maar hem toe te dekken met een vochtige doek * Minister Leo Peeters moet maar eens contact opnemen met Charles Ferdinand als hij de faciliteiten wil uitdoven * Al vrezende we voor een dovemansgesprek *

Wonen in de rand of wonen in Brussel 4

Zowel in de rand als in Brussel moeten meer Vlamingen komen wonen. Potentiële verhuizers laten zich echter veeleer leiden door praktische overwegingen dan door verleidelijke reclamecampagnes van de overheid.

Faciliteiten iets minder 'facile' 8

FiguranDten 10

Filmregisseur Stijn Coninx is op en top Vlaming, maar krijgt het op zijn heupen van lieden die in naam van Vlaanderen de enggeestigheid tot norm verheffen.

Ring-TV en ROB Hoge kijkcijfers, lage inkomsten 12

Vzw Sportline werkt spelenderwijs aan integratie 17

Brabant strip(t) voor de echte stripliefhebber 23

Voor visueel gehandicapten is de Randkrant beschikbaar op cassette. Geïnteresseerden kunnen contact opnemen met het Atelier Helen Keller, tel. 02/466 94 40 of met de redactie.

EN OOK NOG

VAN ASSE TOT ZAVENTEM 6 • APRIL IN DE RAND 14

ZONDER OMWEGEN 18 • RESTAURANDT 20

VAN TUINEN EN HUIZEN 22 • GASTENBOEK 24

COLOFON

Randkrant verschijnt maandelijks op 134.000 exemplaren en is een initiatief van vzw Informatie Vlaamse Rand.
Hoofdredactie: Henry Coenjaarts
Eindredactie en secretariaat: Geneviève Ostyn
Vormgeving: Mega.L.Una, Brussel
Druk: A. De Cuyper-Robberecht, Zele
REDACTIEADRES:
Kaasmarkt 75, 1780 Wemmel,
tel 02 460 45 12, fax 02 460 32 67
Verantwoordelijke uitgever: Henry Coenjaarts,
Kaasmarkt 75, 1780 Wemmel.

GEVONDEN VOORWERPEN

Wonen in de rand of wonen in Brussel

Overheid dingt naar de gunst van Vlaamse verhuizers

Met wervende publiciteitscampagnes en aantrekkelijke beleidsinitiatieven worden de Vlamingen warm gemaakt om hetzij in de rand, hetzij in Brussel te komen wonen. De Vlaamse regering, de provincie Vlaams-Brabant en de Vlaamse Gemeenschapscommissie van het Brussels Gewest, geen van allen laten zich onbetuigd als het erop aan komt om naar de gunst te dingen van de Vlaamse verhuizer. Dat is normaal, want de aanwezigheid van Vlamingen in de rand en in Brussel moet worden gestimuleerd. Toch blijkt vooral de nabijheid en vlotte bereikbaarheid van het werk doorslaggevend te zijn in de keuze waar men uiteindelijk gaat wonen, of dat nu in Brussel is of de rand.

180 miljoen voor goedkoper wonen

De provincieraad van Vlaams-Brabant besliste op 17 februari l.l. in 1998 180 miljoen te besteden aan initiatieven die het wonen in de brede Vlaamse rand goedkoper maken.

Gemeenten, OCMW's, huisvestingsmaatschappijen en intercommunales kunnen op diverse manieren financiële steun krijgen voor het realiseren van koop- en huurwoningen en renovatie van woningen. De intercommunales Haviland en Interleuven worden ook nog gesteund bij de aankoop, uitrusting en verkoop van bouwgronden.

50 miljoen is bestemd voor projecten in de zes faciliteitengemeenten en 130 miljoen gaat naar 16 gemeenten in de omgeving. Het gaat om Beersel, Sint-Pieters-Leeuw, Dilbeek, Asse, Merchtem, Meise, Grimbergen, Zemst, Vilvoorde, Machelen, Steenokkerzeel, Zaventem, Kortenberg, Tervuren, Overijse en Hoeilaart.

Samen met de intercommunale Haviland gaat de provincie voor de brede Vlaamse rand daarnaast ook een sociaal verhuurkantoor oprichten dat moet zorgen voor een uitbreiding van het aantal betaalbare huurwoningen.

Luc Vanheerentals

Brussel en de Vlaamse rand spelen elk hun troeven uit. De rand heeft het voordeel (nog) relatief groen te zijn, rustiger dan de stad en Vlaamser. Brussel pakt op zijn beurt uit met zijn bruisende uitgaansleven en beklemtoont de korte afstanden naar de meeste kantoorgebouwen. Met verschillende initiatieven en campagnes proberen ze allebei de potentiële Vlaamse verhuizer ook aantrekkelijke financiële perspectieven te bieden. Tegen die achtergrond rijst natuurlijk de vraag of de Vlaamse rand en Brussel niet in elkaars vaarwater komen door quasi op hetzelfde ogenblik de Vlamingen voor zich te willen winnen.

Huis met tuintje

'Een Vlaming die niet in Brussel of de rand woont, weet over het algemeen niet precies waar Brussel stopt en de rand begint. Daarom denk ik dat er van concurrentie tussen beide campagnes geen sprake zal zijn', meent Geertrui Windels, verantwoordelijke van de werkgroep huisvesting van vzw De Rand die de Gemeenschapscentra (voorheen Culturele Centra) in de faciliteitengemeenten overkoepelt. 'Momenteel zijn we nog aan het onderzoeken wat we binnen vzw De Rand kunnen doen om het percentage Vlamingen in de rand op te krikken. Dat gebeurt in overleg met de provincie Vlaams-Brabant, de Vlaamse Gemeenschap, Vlabinvest en de immobiliënmaatschappijen. Ook met de initiatiefnemers van de campagne 'Wonen in Brussel' staan er contacten op stapel.'

Volgens Geertrui Windels vullen Brussel en de rand elkaar perfect aan om meer Vlamingen te kunnen overtuigen naar een van beide te verhuizen. 'De interesse voor Brussel komt hoofdzakelijk van tweeverdieners zonder kinderen, die het bruisende van de stad opzoeken. De rand heeft een heel ander aanbod en trekt daarmee vooral gezinnen aan om in een huis met tuintje te wonen. In die zin is er dus geen sprake van concurrentie. Het zou

al te gek zijn om tegen elkaar op te boksen.'

Hoewel bijvoorbeeld de publiciteitscampagne rond 'Wonen in Brussel' heel veel succes heeft, lijken toch maar weinig Vlamingen zich echt door reclame te laten leiden. 'Publiciteit speelde totaal geen rol bij mijn keuze om in het hartje van de hoofdstad neer te strijken', vertelt Niko Verheulpen. 'Wat mee de keuze bepaalde is de vlotte bereikbaarheid van de universiteit met het openbaar vervoer.'

De rand is vooral aantrekkelijk voor gezinnen die op zoek zijn naar een huis met een tuintje

Tot voor enige tijd woonde ik bij mijn ouders in Sint-Genesius-Rode. Aangezien ik met mijn partner wilde samenwonen en nog studeer aan de Vrije Universiteit, lag het voor de hand dat ik voor Brussel koos. Daarenboven biedt het centrum zoveel meer mogelijkheden om uit te gaan. Toch voelde ik me goed in de rand en vandaag mis ik ook wel het rustgevend karakter ervan. Misschien verhuizen we er later ooit wel naar terug.'

Het merendeel van de randbewoners werkt in Brussel. Toch willen sommigen voor geen goud in de hoofdstad wonen en beschouwen ze deze eerder als 'leefstad', terwijl de rand veeleer 'slaapgebied' is. Jongeren daarentegen blijken de stad net op te zoeken omwille van de drukte, de levendigheid en de rijke verscheidenheid aan initiatieven die op uiteenlopend vlak worden genomen.

Financiële stimulansen

Een vaak gehoord argument om de rand de rug toe te keren, is dat wonen er duur is. Vandaar dat vertegenwoordigers van de meeste Vlaamse partijen nadrukkelijk pleiten om maatregelen

te nemen die de huisvesting in de rand financieel aantrekkelijk moeten maken, om zo het aantal Vlamingen in de randgemeenten op peil te houden en te verhogen. Die maatregelen moeten volgens hun pleitbezorgers verder gaan dan de bestaande initiatieven rond het rollend investeringsfonds Vlabinvest. De provincie Vlaams-Brabant wil in dit verband ondermeer van start gaan met sociale verhuurkantoren. Het provinciebestuur trekt voor 1998 overigens een som uit van 180 miljoen om huisvesting en ruimtelijke ordening aan te pakken. Een groot gedeelte van dat bedrag wil Vlaams-Brabant pompen in provinciale huisvestingsinitiatieven in de brede rand rond Brussel.

Het Vlaams woningfonds heeft eveneens een campagne lopen om Vlamingen in de rand te houden of te krijgen. Het Fonds steekt een handje toe om goedkope bouwleningen te kunnen afsluiten. Gezinnen met twee kinderen kunnen daarvoor al in aanmerking komen, terwijl in de rest van Vlaanderen een norm van drie kinderen wordt gehanteerd voor dergelijke goedkope leningen. Verder geldt een geplafonneerd gezinsinkomen tot 1,3 miljoen. Daarenboven moet het krediet worden aangewend voor een

dit initiatief de sociale verdringing tegengaan.

Praktische overwegingen doorslaggevend

Sommige Vlamingen lijken zich wel degelijk te laten leiden door deze financieel aantrekkelijke overheidsmaatregelen. Guy Deferm bijvoorbeeld besliste gedeeltelijk op basis hiervan waar hij zou gaan wonen. 'Ik heb een appartement gekocht in Jette met subsidies van het Brussels Gewest. Dat was zeer zeker een van de redenen waarom ik naar Brussel ben getrokken. Met mijn zaak ben ik daar tegen in Wemmel gestart. Ik wilde het risico van de onzekerheid niet nemen, dat ingebakken zit in de onveiligheid en het gebrek aan parkeerplaatsen in Brussel. Naast het financiële voordeel ben ik ook uit praktische overwegingen naar Jette verhuisd. Vanwaar ik woon, sta ik binnen een kwartier in het stadscentrum en binnen twee minuten aan de Ring. Bovendien woon ik recht tegenover het gewestelijk bos en kan dus nog wat groen meepikken'

Voor Ruben Cloetens uit Brugge was wonen in de rand geen optie. 'Ik wilde dicht bij mijn werk zitten. Gent, dat ongeveer halverwege ligt, vond ik te duur. Brussel was in mijn ogen een stuk betaalbaarder. Ik wist niets af van de campagne 'Wonen in Brussel', maar liet me gewoon leiden door praktische overwegingen. Binnenkort houd ik het in Brugge voor bekeken en verhuis naar Sint-Jans-Molenbeek.'

Ook het jonge gezin De Maeseneer moest omwille van werkomstandigheden verhuizen. Maar in dit geval niet naar Brussel. 'Als filiaalhouder van de

gewone woning voor het gezin. De voordelen gelden dus niet voor mensen die bij wijze van spreken in een luxueuze villa willen gaan wonen of - in het ander uiterste - in een krot. De Vlaamse regering wil met

Kredietbank in Drogenbos was ik verplicht mijn biezen te pakken in Opwijk', legt Jos De Maeseneer uit. 'Campagnes speelden dus hoege-naamd geen rol bij mijn keuze. Eigenlijk was ik liever in die rustige en groene omgeving van Opwijk blijven wonen. De randgemeenten zijn vrij duur en helaas wordt het er niet beter op, integendeel zelfs.'

Tom Van Cutsem wilde eveneens korter bij het werk wonen en ging op zoek naar een goedkope woning in de rand. 'Enige tijd geleden verliet ik Wezembeek-Oppeem voor een stekje in Zaventem. In die laatste gemeente kon ik een betaalbaar appartement op de kop tikken. Ik heb er ook wel even aan gedacht om in de buitenrand van het Brussels Gewest te gaan wonen, maar die idee is uiteindelijk vanzelf verwaterd.'

De keuze van de Vlamingen om in of rond Brussel te wonen heeft dus klaarblijkelijk vooral te maken met praktische overwegingen. Publiciteitscampagnes zijn nuttig om de verschillende plus- en minpunten aan elkaar te toetsen, maar ze wegen nauwelijks door in de uiteindelijke beslissing.

An Van hamme

Brussels and the outskirts play their trump cards

Advertising campaigns, financial advantages and a range of attractive initiatives are all being deployed to encourage the Flemish to come live either in the outskirts or in the capital. The Flemish government, the Flemish Brabant province and the Brussels Region are all wooing any Flemish who might be 'on the move', and each is playing its trump cards. The outskirts have the advantage of (still) being relatively green and calm, while Brussels talks up its sparkling night life and the proximity of most office buildings. According to the organisers, it would be nonsense to speak of 'competition'; instead, Brussels and the outskirts perfectly complement one another. The interest in the capital comes above all from double-income, no-kid couples looking for the exciting urban life, while the outskirts offers something entirely different, being primarily attractive for families seeking a house with garden. But the choice of living in or around Brussels mainly has to do with practical considerations (such as the proximity and easy accessibility of work), and not with advertising campaigns (which may, however, be useful for highlighting the various pros and cons).

FOTO: EITA DANIELS

VAN ASSE TOT ZAVENTEM

ASSE, HALLE EN VILVOORDE

Aantrekkelijk winkelen

Asse, Halle en Vilvoorde krijgen via het Mercurius-project van de Vlaamse regering financiële steun om hun commerciële centra aantrekkelijker te maken. Dit project werd in maart vorig jaar gelanceerd door de Vlaamse regering, die 1 miljard uittrekt om de handelsactiviteit in de Vlaamse steden te stimuleren. 61 gemeenten dienen een strategisch commercieel toekomstplan in dat in samenspraak met de lokale middenstand werd opgesteld. De Vlaamse regering onderzocht de voorliggende plannen en gaf uiteindelijk voor 39 projecten groen licht. Asse,

FOTO: RITA BAVELLE

Halle en Vilvoorde snoepen mee van de subsidiepot om het commercieel hart van hun gemeente aantrekkelijk te maken. In Asse wordt de Hopmarkt in een nieuw commercieel kleedje gestoken. In Vilvoorde moeten bijkomende parkeercapaciteit en de vernieuwing van de handelsstraten in het centrum

het winkelen aantrekkelijk maken. Ook Halle zal de subsidies gebruiken om de winkelstraten in de binnenstad weer

wat op te frissen en de bereikbaarheid van het stadscentrum te verbeteren. Eind maart moeten de drie gemeenten een nieuw dossier indienen met de concrete plannen. De Mercuriusubsidies dekken 30 % van de kostprijs met een maximum bedrag van 100 miljoen per gemeente. **WS**

JEZUS-EIK

Restaurants vrezten Smart

Het Smart Center dat op de vroegere parking op het grondgebied van Oudergem, maar nog net niet in het Centrum van Jezus-Eik wordt gebouwd, bezorgt de tweeëntwintig plaatselijke restauranthouders kippenvel. Zij vrezden dat het nieuwe verkoop- en onderhoudscentrum van de al even nieuwe Smartwagentjes het typische straatbeeld en de leefbaarheid van het gastronomische Jezus-Eik voorgoed om zeep zal helpen. Maar ze zien vooral de grote parkeerplaats verloren gaan. Op dat stuk Oudergems terrein konden ruim 100 klanten tot voor kort gratis hun wagen kwijt. Net als het gemeentebestuur van Overijse hebben de restaurateurs bij het Brussels Gewest klacht ingediend tegen de aflevering van bouw- en milieuvergunningen. 'Maar het zal wel boter aan de galg zijn', vreest Ronald Stas, baas van het restaurant Lipsius en woordvoerder van de Jezus-Eikse restaurateurs. 'De parking is onze broodwinning. Als die verdwijnt, blijven onze klanten weg en zullen restaurants op termijn voorgoed moeten sluiten.'

WS

FACILITEITENGEMEENTEN

Stimulans voor jeugdwerk

Nederlandstalige kinderen zijn in de faciliteitengemeenten een minderheid geworden die door hun respectieve gemeentebesturen nogal stiefmoederlijk worden behandeld. Buiten enkele jeugdbewegingen, een muziekvereniging of in een uitzonderlijk geval een eigen jeugdhuis valt er voor de Vlaamse jeugd trouwens nog maar weinig te beleven in de faciliteitengemeenten.

Bij gebrek aan een gemeentelijk jeugdwerkbeleidsplan, willen de vzw De Rand en de provinciale jeugddienst van Vlaams-Brabant de plaatselijke jeugdverenigingen helpen bij het opstellen van een eigen plan. Zo'n jeugdwerkbeleidsplan is nodig om subsidies te krijgen van de Vlaamse overheid. Maar omdat de gemeentebesturen vertikken om zelf een plan in te dienen, zien de plaatselijke jongerenverenigingen dat geld - zo'n 15 frank per inwoner tussen 6 en 25 jaar - aan hun neus voorbij gaan.

Dit begeleidingsproject van de provincie en de vzw De Rand kreeg de naam 'Vlaams-Brabant Plant Aardig'. Half februari zat de stuurgroep samen met enkele

jeugdafgevaardigden uit de zes faciliteitengemeenten een eerste keer rond de tafel in het gemeenschapscentrum de Kam in Wezembeek-Oppem. De grieven van de jongeren kwamen aan bod, ervaringen werden uitgewisseld, en Gerda Van Roelen van de afdeling jeugdwerk van de Vlaamse Gemeenschap adviseerde hoe zo'n beleidsplan er moet uitzien. Een werkgroep subsidiëring en reglementering dacht na volgens welke criteria het geld verdeeld kan worden. Een tweede werkgroep behandelde inspraak en communicatie rond het jeugdwerkbeleidsplan. Een zinvol initiatief dat op algemeen verzoek in het najaar een vervolg krijgt, met als uiteindelijk doel een jeugdwerkbeleidsplan voor elke faciliteitengemeente.

WS

EFRENGE VIER OUDER

NIEUWS UIT DE GEMEENTEN

JIP informeert jongeren

Sinds half januari heeft Overijse een eigen Jeugd Informatie Punt, kortweg JIP genaamd. Hier kunnen jongeren tussen 12 en 26 terecht voor informatie-brochures allerhande en een babbel. De gemeentelijke jeugd-dienst stelde al langer info

ter beschikking van de Overijse jeugd, maar die stroomde niet altijd door naar de jongeren. Het nieuwe JIP moet die doorstroming wat beter kanaliseren en pasklare antwoorden bieden op de vragen waar de jeugd vandaag de dag zo al mee zit. Gratis folders verschaffen informatie over onderwerpen die jongeren aanbelangen, zoals relaties en seksualiteit, studiebeurzen, geld en werk, alleen gaan wonen, drugs enz.

Maar ook voor een vertrouwelijke babbel is jong Overijse in het JIP in de Heuvelstraat aan het juiste adres. Wie echt met een probleem zit, wordt doorverwezen naar de jongerenadviescentra die alleen in steden zijn gevestigd, zoals het JAC in Leuven, of naar een andere gespecialiseerde dienst. De JIP's moeten de JAC's wat decentraliseren en de drempel voor de jongeren op die manier verlagen.

Ook de ouders zijn er trouwens welkom met hun vragen. Het gloednieuwe JIP ligt centraal in de druivenge-meente in de Heuvelstraat en is open op woensdag-namiddag en vrijdagavond. Tel: 02/688 26 62.

WS

VILVOORDE

Homevil breidt uit

Homevil, een vzw die in Vilvoorde de opvang van gehandicapten verzorgt, heeft uitbreidingsplannen. In afwachting van de bouw van een nieuw dagcentrum in de Kursaalstraat, kunnen enkele volwassen gehandicapten vanaf augustus voorlopig hun intrek nemen in de Frans Geldersstraat, in een gebouw dat de stad Vilvoorde ter beschikking stelt. Momenteel runt Homevil al twee homes die voorzien in dag- en nachtopvang. Er is een gezinsvervangend tehuis met 20 gasten die voornamelijk in de beschutte werkplaats van Vilvoorde actief zijn. Daarnaast verblijven een tiental gehandicapten, die onmogelijk buitenshuis kunnen wer-

FOTO: RITA BANEELS

ken, in het bezigheidstehuis in de Kursaalstraat. Homevil wil op twee jaar tijd een nieuw dagcentrum optrekken in de Kursaalstraat, waar gehandicapten alleen overdag worden opgevangen en begeleid. De plannen voor de nieuwbouw werden door dezelfde architect getekend die het bestaande gebouw heeft ontworpen. De kostprijs van het hele project wordt op 18 miljoen frank geraamd. Op subsidies kan Homevil voorlopig niet rekenen, want op de begroting van VIPA, de Vlaamse Infrastructuur voor Persoonsgebonden Aangelegenheden, kunnen geen middelen meer worden vrijgemaakt. De raad van bestuur van Homevil wil de werken nu met eigen middelen van start laten gaan. Het nieuwe dagcentrum moet plaats bieden aan 24 gehandicapten uit Vilvoorde en de omliggende gemeenten. In het jaar 2000 zou de nieuwbouw van het dagcentrum in de Kursaalstraat helemaal klaar moeten zijn.

WS

Info Homevil:
02/252 45 16

vzw De Rand op teletekst

De culturele activiteiten van vzw De Rand kunnen vanaf 21 maart e.k. geraadpleegd worden in Ccontext, dat zijn de teletekstopagina's van Canvas. De culturele agenda van de zes Gemeenschapscentra die de vzw De Rand overkoepelt, is te vinden op pagina 505 e.v. van Ccontext.

De muur van Wemmel

Tot voor kort stond hij er nog: de muur van Wemmel die de tuin van de pastorie afsluit, en die ook wel eens de muur van Laermans of Laermansmuur genoemd wordt omdat hij vaak opduikt in het oeuvre van de Brabantse kunstschilder Eugene Laermans (1864-1940). De kunstenaar ontdekte de lange witgekalkte muur op één van zijn talrijke zwerftochten vanuit Sint Jans Molenbeek, waar hij geboren werd en waar zijn vader gemeenteraadslid was. Dat hij met weinig succes de Brusselse Academie voor Schone kunsten bezocht, belette Laermans niet om ondermeer met 'Les XX' tentoon te stellen. Emile Verhaeren werd overigens Laermans' beste vriend en criticus en beiden konden ze rekenen op de waardering van de kunstminnende koningin Elisabeth. De muur van Wemmel wordt hét symbool voor het sociaal geïnspireerde oeuvre van Eugene Laermans. Dat is duidelijk te zien op de schilderijen 'De Rode Vaan', 'Een stakingsavond', 'Een menigte' en ook nog 'De Dode' en 'De Boule-spelers' waarop niet alleen de muur te zien is, maar ook het Wemmel van honderd jaar geleden.

Een deel van de bewuste muur bezweek begin dit jaar onder de vorst maar hij zal, samen met de pastorie, gerestaureerd worden. En wellicht verdwijnen dan ook de graffiti waarmee de muur de laatste jaren overdekt was.

Opstapje naar officiële tweetaligheid onderuit gehaald

De omzendbrieven van de ministers Leo Peeters en Luc Martens zetten veel kwaad bloed bij de Franstaligen. Franstalige kranten en politieke partijen schuwen geen grote woorden om zoveel 'onrecht' aan te klagen. Een nuchtere analyse leert echter dat er geen enkele reden is om zich zo op te winden over de interpretatie die de Vlaamse excellenties geven aan de toepassing van de faciliteitenregeling. Een storm in een glas water dus?

Voor de Vlamingen alleszins. Voor hen is er niets wezenlijks aan de hand en voeren de Franstalige landgenoten een ietwat grotesk aandoend achterhoedegevecht. De nuchterheid van de Vlaamse bewindvoerders en media steekt alleszins schril af tegen de

opwinding die elders heerst. Communautaire conflicten zijn een vast gegeven in de Belgische politiek met vooral de jongste decennia enkele markante koortsposten.

Ongelijk verdoezelen

Wat is er vandaag aan de hand? Vorig jaar in augustus schafte Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Leo Peeters, de taalpremie af voor ambtenaren die in contact komen met het publiek. Een tweede omzendbrief, dd. 7 oktober 1997, richtte zich tot de Vlaamse openbare instellingen en administraties. In hun contact met de burgers zijn deze instellingen verplicht het Nederlands als voertaal te hanteren. Anderstalige inwoners van de faciliteitengemeenten krijgen op eenvoudig verzoek een formulier in het Frans. In tegenstelling tot vroeger moeten ze die vraag nu wel telkens opnieuw stellen in hun contacten met de overheid. De Franstaligen reageerden misnoegd en opgewonden. Dat ongenoegen steeg ten top toen een derde omzendbrief, einde vorig jaar, de richtlijnen van de tweede brief uitbreidde tot alle gemeentebesturen in het Vlaams Gewest, dus ook de taalgrens- en faciliteitengemeenten. Twee andere omzendbrieven slaan op het taalgebruik in de OCMW's (Openbare Centra voor Maatschappelijk Welzijn waarvoor minister van Welzijn Luc Martens bevoegd is) en in de intercommunales. Beide organen ressorteren volledig onder de Vlaamse overheid en dus kan zij ook autonoom regels opstellen inzake het taalgebruik.

Dat de diverse omzendbrieven tot zulke felle reacties hebben geleid in de Franstalige media en bij de politici, geeft voedsel aan de veronderstelling dat die verbale krachtpatserij er vooral op gericht is om een gevoel van ongelijk en onmacht te verdoezelen. Voor de Vlaamse overheid is er immers niets meer aan de hand dan een strikte interpretatie van een oude

taalwetgeving waaraan niet wordt geraakt.

Taalgrens is staatsgrens

Met de taalwetten die in 1962 en '63 tot stand kwamen, liepen de Vlamingen hoegenaamd niet erg hoog op. De faciliteitenregeling sloeg echter niet alleen op de zes gemeenten rond

De kans is klein dat de Franstaligen voor de Raad van State het gelijk aan hun kant krijgen

Brussel (Drogenbos, Kraainem, Linkebeek, Sint-Genesius-Rode, Wemmel en Wezembeek-Oppem) maar op nog eens 21 andere gemeenten, waarvan het Limburgse Voeren ongetwijfeld de bekendste is. In de Nederlandstalige gemeenten (zoals de Zes en Voeren) kregen de Franstaligen bepaalde faciliteiten terwijl in de Franstalige gemeenten zoals Moeskroen de Nederlandstaligen konden genieten van faciliteiten.

Die regeling legde ook, onherroepelijk, de taalgrens vast waardoor het beginsel van de taalhomogeniteit werd erkend. De taalgrens werd ook 'staatsgrens' in het federale België. De Zes én Voeren bvb. behoren onlosmakelijk tot het Vlaamse Gewest waar het Nederlands de 'voer'-taal (nomen non est omen) is.

Na een zoveelste crisis maakte het zogenaamde 'Voer-compromis' de weg vrij voor een grondwetswijziging. Het nu vaak geciteerde artikel 129 van de grondwet spreekt niet over faciliteiten. Het woordje 'faciliteiten' komt in de grondwet zelfs niet voor. Het bewuste artikel 129 zegt alleen dat wijzigingen aan de taalwetgeving slechts bij een bijzondere meerderheid kunnen gebeuren. Van

8

FOTO: AFRICA BI BUREAU

Tempest in a teapot?

The circulars concerning the application of the language facilities issued by the Flemish Ministers Leo Peeters and Luc Martens have caused quite a stir recently in the French-language press. However, sober analysis demonstrates that there is absolutely no reason for getting so excited.

The circulars neither modify the facilities nor put them into question. The Flemish government is today giving its own strict interpretation of the linguistic legislation, which was adopted in 1962 and '63 and which regulates the facilities for French-speakers in certain Flemish-language communities and for Dutch-speakers in French-language communities. The law also established the language frontier, thereby recognising the principle of linguistic homogeneity. For the Flemish government, therefore, this is nothing more than a strict interpretation of an old linguistic law which otherwise remains unaffected.

een verankering of betonning van de taalwetten in de grondwet, zoals de Franstaligen voorhouden, is dus geen sprake.

Gemoedsrust

Wat schuilt er achter de huidige communautaire koortsopstoot? De Franstaligen voelen zich gekrenkt. Ze gaan ervan uit dat de faciliteiten die ze in de Zes (en elders) genieten, eeuwigdurend zijn. Voor hen is de huidige regeling in de faciliteitengemeenten slechts een opstapje naar officiële tweetaligheid en (dus) een opgaan in het tweetalige Brussel. De omzendingbrieven die nu, bij de Franstaligen althans, voor zoveel opwinding zorgen, veranderen in niets de geldende afspraken. Ze bevatten alleen een strik-

nend' karakter zou hebben gehad. Vandaar de gemoedsrust bij minister Leo Peeters en zijn collega's in de Vlaamse regering, zoals blijkt uit de diverse interviews van de jongste weken. Indien het toch anders zou lopen dan zit België uiteraard met een levensgroot constitutioneel probleem.

Zelfbewust zijn

Een mooi Nederlands spreekwoord waarschuwt ervoor dat 'woede een slechte raadgever is'. In die gevaarlijke situatie dreigen sommige Franstalige kringen te belanden in hun hetze tegen de omzendingbrieven van de Vlaamse overheid. Die omzendingbrieven veranderen, zoals gezegd, in niets de faciliteiten die zelfs niet in vraag worden gesteld. Vlaanderen, zo veel is duidelijk, houdt niet van die facilitei-

ten. Vanuit een groeiend zelfbewustzijn en binnen een gewijzigd grondwettelijk kader, waarin het ontstaan van de provincie Vlaams-Brabant een niet te verwaarlozen factor is, geeft de Vlaamse overheid vandaag (rijkelijk laat, maar beter laat dan nooit) een strikte eigen interpretatie aan de taalwetgeving. Zoals elke gastheer heeft Vlaanderen het recht in eigen huis de gang van zaken te bepalen en regels af te spreken waaraan men zich te houden heeft.

Dat kan toch niet te veel gevraagd zijn van de Franstaligen.

Johan Cuppens

De omzendingbrieven die voor zoveel opwinding zorgen, veranderen niets aan de bestaande taalwetgeving

te interpretatie van de faciliteitenregeling. Vanuit die vaststelling hebben de Franstaligen dan ook weinig kans om het gelijk aan hun kant te krijgen als ze de zaak voor de Raad van State brengen. Dat rechtscollège kan immers slechts een arrest vellen indien de omzendingbrief een 'verorde-

FOTO: PATRICK DE SPIEGELAREN

Stijn Coninx, dat is Daens, hoor ik u zeggen, en Koko Flanel en Hector. Intussen is daar ook Licht bijgekomen, een film die de moeizame relatie behandelt tussen een pelsjager op Spitsbergen en een jonge buitenlandse vrouw. Van al het moois dat zijn naam draagt, is Tanakin, zijn eerste dochter, het meesterwerk waar de filmregisseur toch het meest trots op is.

SC Ik had niet echt de ambitie om een Oscar te winnen, zoals met *Daens* het geval is geweest, wel om me goed te voelen zoals iedereen. Ik ben regisseur geworden maar wilde niet per se filmregisseur worden, al film ik ondertussen wel verschrikkelijk graag. Direct na het succes van *Daens* heb ik de boot afgehouden omdat ik me afvroeg voor wie of voor wat ik me te pletter zou werken. Wat doe ik met dat succes als ik het niet kan delen? Nu ik getrouwd ben en voor het eerst vader ben geworden, weet ik pas waarom ik film.

Is het daarom dat Uylenspiegel en Damiaan, twee projecten die u al lang koestert, tot nu toe in de kast zijn blijven liggen?

SC Aan *Uylenspiegel* had ik vrij vlug kunnen beginnen, maar dan zou het op een manier zijn geweest waar ik niet achter stond. Toen ik op het punt stond te gaan draaien, besefte ik dat ik het verhaal nog niet echt doorhad en bovendien had ik niet genoeg geld om het professioneel aan te pakken. *Uylenspiegel* is overigens nog steeds brandend actueel. Het verhaal speelt zich af in een Vlaams dorp waar braaf en vredig een doopfeest wordt gevierd. Tussen de feestvierders zit een rotte appel, een soort Dutroux, die in de duinen meisjes gaat verkrachten en door wiens toedoen een hele familie wordt uitgemoord door verraad. Ik wil *Uylenspiegel* doen omdat het het verhaal is van wat er hier gebeurt. Ik overdrijf nu wel een beetje, want de situatie is momenteel anders dan tijdens de Spaanse inquisitie, maar het huidige klimaat van

FOTO: PATRICK DE SPIEGELBERG

FILMREGISSEUR

Stijn Coninx

'Als ze in het buitenland zeggen dat het goed is, wordt het ineens Vlaams'

wantrouwen is vergelijkbaar, en dat is mijn grote bezorgdheid.

U hebt uw dochter een naam uit Uylenspiegel gegeven?

SC Het is een naam die maar heel even in het verhaal opduikt. Als je er niet bewust naar op zoek bent, lees je er zelfs over heen. Op een bepaald moment moet *Uylenspiegel* een stad proberen binnen te geraken. Daarvoor blijkt een huwelijk noodzakelijk te zijn, want alleen een stel dat gaat trouwen mag de stad binnen. Dus vraagt hij aan een boer diens huwbare dochter te leen, en dat meisje heet Tanakin.

Te dure ijsberen

Na het succes van Daens dacht iedereen dat u snel met de verfilming van Damiaan zou kunnen beginnen. De filmcommissie oordeelde daar blijkbaar

anders over en kwam niet of veel te laat met subsidies over de brug.

SC Toen *Damiaan* als voorstel op tafel lag, is het probleem met de filmcommissie begonnen. Het initiatief voor de verfilming van *Damiaan* lag deels in Amerika en was dus in Amerikaanse handen. Het was de bedoeling om eerst *Damiaan* te draaien en daarmee zoveel geloofwaardigheid te winnen dat we *Uylenspiegel* zouden kunnen financieren teneinde dat verhaal te kunnen filmen zoals het ons voor ogen stond. Toen ik een aantal maanden aan het schrijven was aan *Damiaan*, werd het scenario gekocht door de Amerikanen en die hebben ondertussen zowat alles in handen.

In hoeverre had de filmcommissie dat kunnen vermijden?

SC De commissie heeft er een jaar over gedaan alvorens te beslissen of ze ons subsidies zou geven of niet. Op het moment dat de toezegging er kwam, had de Amerikaanse studio al een optie genomen, waardoor wij achter het net visten. Het verschil met Nederland bijvoorbeeld is toch wel enorm. Daar krijg je zelfs zonder scenario, alleen op basis van *Daens*, meteen groen licht voor een nieuw project. Bij *Licht* was het nog veel erger, we kregen gewoon niets van de commissie. Het scenario was niet Vlaams genoeg, het was een 'Hollands project' en ik moest in Vlaanderen draaien. Op zo'n moment vind ik het woord Vlaams totaal misplaatst. Als ik daar tegenover stel dat ik een verhaal wil brengen dat in Europa aanslaat, - helemaal in overeenstemming met de ode aan Europa die onze politici zo graag aanheffen - dan legt dat niet het minste gewicht in de schaal. Maar als *Licht* in het buitenland blijkt aan te slaan, dan zullen een aantal Vlaamse politici die film ineens gaan staan bejubelen als een product van Vlaamse bodem en dat stemt tot nadenken. Al zeg ik er meteen bij dat meer dan de helft van de filmcommissie niets tegen mij heeft. Het gaat om twee, misschien drie mensen die niet geloven dat het filmen van ijsberen zoveel geld kost. Ik kan daar alleen maar op antwoorden dat zoiets helaas wel veel geld

kost. Ik heb als filmer wellicht nog heelwat te leren, maar dat neemt niet weg dat ik meer ervaring heb dan de leden van de filmcommissie. Ik ga dus gewoon door met vechten, maar het is wel tijdverlies hè.

Rijke sjoemelaar

Hoe 'Vlaams' voelt u zich eigenlijk als u met zo'n enggeestigheid wordt geconfronteerd?

SC Ik ben en ik blijf op en top Vlaaming en zoals de slogan zegt: 'daar ben ik fier op'. Maar ik ben vooral ook iemand met een open geest. Onlangs was ik in Nederland voor een aantal interviews over *Licht*. Daar snappen ze gewoon niet hoe het mogelijk is dat je hier op zo'n muur van onbegrip stoot. Het blijft moeilijk om uit te leggen... dat gevoel van wantrouwen dat hier heerst. 'Geen subsidies want Coninx is rijk

'De non-communicatie tussen de mensen is erg groot omdat we quasi uitsluitend met computers bezig zijn'

genoeg'. Bovendien gaat men er van uit dat iemand die iets presteert per definitie sjoemelt. De werkelijkheid is dat wie in Vlaanderen met film bezig is grotendeels afhankelijk is van subsidies. Tenzij je komedies draait; *Koko Fland* bijvoorbeeld is zonder subsidies gemaakt. Nu, ik kijk niet neer op komische films, ik wil trouwens graag nog iets met Urbanus maken, maar het is geen gezond systeem als je voor andere genres afhankelijk bent van de goodwill van de overheid. Op den duur kun je dan alleen nog maar kiezen tussen je biezen pakken en wegwezen, of verdwijnen in het laatje van de Vlaamse filmmakers en blijven hopen dat je naast je lesopdracht af en toe wat subsidies krijgt toegeschoven waarmee je elke vijf of zeven jaar even iets mag gaan doen. Voor die keuze sta ik nu opnieuw.

Bambi uit Neerpelt

In uw laatste film, Licht, gaat het ondermeer over gebrekkige communicatie en

vooroordelen die mensen ten opzichte van elkaar hebben. Draait de samenleving meer en meer vierkant volgens Stijn Coninx?

SC Ik zie het niet zo somber in. De manier waarop mensen met elkaar omgaan houdt me gewoon bezig en boeit me geweldig.

Ik wilde *Licht* per se draaien omdat ik voor mezelf een heel goede reden had om dat te doen: geen grote boodschap, wel een eenvoudige. Daarom heb ik nog geen moment spijt gehad dat ik hem gemaakt heb. Centraal in de film zijn de vooroordelen die de vrouw koestert ten opzichte van de pelsjager waarmee ze een tijd wil optrekken. Hij moet er zus en zo uitzien, die dingen doen en andere dan weer niet, kortom allemaal vooroordelen die zouden verdwijnen als sneeuw voor de Spitsbergse zon als die twee eens met elkaar zouden praten. We leven in een tijd waarin de non-communicatie erg groot is, omdat we quasi uitsluitend met machines bezig zijn, met PC's, met internet. Waar begint het gevoel van tevredenheid? En waar de liefde? En hoe kun je gelukkig zijn als je geen liefde ervaart, etc. Dat zit allemaal in *Licht*. Urbanus noemt me de Bambi uit Neerpelt. Ik ben niet zo'n Bambi, maar ik zie dat het slechte in onze wereld veel meer benadrukt wordt dan het goede en daar wil ik tegen protesteren.

U woont sinds kort in Opwijk, op het randje van de rand. Waarom bent u

FOTO: ANTHONY DE BIJLIEVE / OLOU

juist hier neergestreken?

SC Ik heb gezocht rond Brussel, in het Pajottenland. Daarvoor heb ik in Beigem gewoond en in het centrum van Brussel. Ik wilde een stuk grond niet te ver van Brussel, Gent en Antwerpen waar je nog gezonde lucht kunt inademen. Al sinds mijn kindertijd heb ik last van astma, dus frisse lucht helpt. Bovendien is Opwijk heel gewoon en dat vind ik prettig. Ten behoeve van de kinderen hebben we een dorp gekozen omdat ik zelf heel goede herinneringen bewaar aan mijn jeugd op de Limburgse buiten. Ik hou van het dorps Vlaanderen. Het moest niet per se Opwijk worden, maar het prijskaartje, de rustige weg en het licht - want de zon staat op het zuiden - hebben ertoe geleid dat we hier terecht zijn gekomen.

Kris Verhaegen

Stijn Coninx: nous vivons à une époque de non-communication

Le thème des préjugés, plus précisément ceux d'une jeune femme à l'égard d'un chasseur de fourrure dans l'archipel de Spitsberg, occupe une place centrale dans *Licht*, le dernier film du metteur en scène Stijn Coninx. 'Tous ces préjugés disparaîtraient si ces deux personnes

se mettaient à se parler. Nous vivons une époque fortement marquée par l'absence de communication, nous n'avons presque plus d'autres interlocuteurs que les machines', commente le metteur en scène. Stijn Coninx a certes décroché une nomination aux Oscars grâce à son film *Daens*, mais quant à croire qu'il lui suffit désormais d'ouvrir la bouche pour obtenir des subsides, rien n'est plus faux. 'Quiconque en Flandre travaille dans le domaine du cinéma est largement tributaire des subsides, sauf pour les réalisateurs de comédies. Dès que l'on propose un autre genre de production, on se retrouve entièrement tributaire du bon vouloir des autorités, ce qui est tout à fait malsain', considère Coninx. Et d'ajouter: 'Mais pour peu que *Licht* se mette à enregistrer des succès à l'étranger, il se trouvera alors un certain nombre de politiciens pour acclamer le film et y voir un signe de la créativité de la Flandre. Cela donne à réfléchir.'

Worden Ring-TV en ROB een mini-VTM of een mini-VRT?

Begin april zit Ring-TV, de regionale zender voor Halle-Vilvoorde precies drie jaar op de kabel. ROB, de oudere broer uit Leuven, voorziet het oosten van de provincie al bijna vijf jaar van zijn dagelijkse portie streeknieuws. Maar hoelang kunnen deze omroepen het hoofd nog boven water houden? Evolueren de regionale zenders in de 21ste eeuw naar mini-VTM's die louter op reclame-inkomsten draaien? Of worden het mini-VRT's, die ook subsidies krijgen voor de gemeenschapstaak die ze vervullen?

De regionale zenders zijn verlieslatend en die financiële situatie is voor de meeste omroepen niet langer houdbaar. Het vernieuwde decreet op de regionale televisie geeft de zenders wel wat meer financiële armslag door niet alleen streekgebonden, maar ook nationale reclame toe te laten. Verder wordt het reclameblok door mediaminister Eric Van Rompuy opgetrokken van 15% van de zendtijd naar 20%. Ook teleshopping en prijsvermeldingen behoren nu tot de uitge-

breide advertentiemogelijkheden. Volgens hoofdredacteur van Ring-TV Dirk De Weert bijkomende middelen om lokale handelaars en grote adverteerders te lokken en zo de zenders voldoende financiële ademruimte te geven.

Reclame volgt kijkcijfers niet

'Op papier ogen deze maatregelen wel goed', repliceert ROB-directeur Alex Boon, 'maar de adverteerders moeten nog volgen. Ondanks de mooie kijkcijfers voeren grote adverteerders als ABB en de Tiense Suikerfabriek alleen nationale reclamecampagnes en laten ze de regionale reclamemogelijkheden voorlopig links liggen.'

Dirk De Weert is minder pessimistisch dan zijn Leuvense collega: 'Vorig jaar werden er 26% meer spotjes uitgezonden dan in '96. Er zit dus nog groei in, al is het commercieel succes bij de adverteerders inderdaad niet evenredig met het succes van regionale tv bij de kijkers. Want de kijkcijfers scoren nog altijd goed. Aan belangstelling ontbreekt het dus niet. Zolang de uitgaven in de hand worden gehouden zijn de regionale zenders op termijn commercieel wel leefbaar'.

'Dat zal ook wel zo zijn' beaamt Alex Boon, 'maar de overheid zoekt alleen maar oplossingen in commerciële richting en dat zal ongetwijfeld leiden tot een verschraving van het programma-aanbod. Indien men regionale zenders helemaal afhankelijk maakt van commerciële inkomsten via reclame, zullen die zenders zich ook helemaal commercieel oriënteren. De niet-commerciële invulling, zoals de aandacht voor het socio-culturele verenigingsleven in de regio, zal dan als financiële ballast worden beschouwd - want niet rendabel - en dreigt zo uit de boot te vallen.' Volgens Dirk De Weert zal het allemaal niet zo'n vaart lopen met die

commerciële druk. Maar hij begrijpt de noodkreet van ROB en de andere collega's, want het water komt hen tot aan de lippen. ATV, de Antwerpse regionale zender, en Ring-TV zijn dan ook de uitzonderingen die liever afzien van overheidssubsidies. Dirk De Weert: 'De druk uit politieke hoek, die onvermijdelijk aan elke vorm van overheidssteun is verbonden, is veel gevaarlijker dan de commerciële druk, want de 'donateurs' willen altijd een vinger in de pap. Zo zorgt het feit dat de provincie zendtijd koopt bij beide zenders, om een half uurtje per maand het provinciaal beleid op het scherm uit de doeken te doen, bij sommigen heren van de provincie voor nogal wat verwarring.

Die claimen dan het recht om verantwoordelijkheid te eisen van een hoofdredacteur omtrent de berichtgeving over de provincie. En dat druist in tegen de redactionele onafhankelijkheid.'

'Slechts één provinciale zender zou het einde betekenen van regionale televisie in Vlaams-Brabant'

Onrechtstreekse subsidies

Om de gemeenschapstaak die de regionale zenders in artikel 51 van het decreet hebben mee gekregen te vrijwaren, pleit Boon voor een financiële tegemoetkoming van de overheid. Anders moet de overheid dat artikel 51, dat de regionale tv-zenders de taak mee geeft 'de communicatie onder de bevolking te bevorderen en bij te dragen tot de algemene sociale en culturele ontwikkeling van de bevolking' gewoon maar schrappen. Alex Boon: 'Let wel, ik kies duidelijk voor die gemeenschapst, en opteer daarbij voor een gemengde financiering: reclame-inkomsten die de zenders een commerciële dynamiek geven plus een dotatie van de overheid om de gemeenschapstaak te kunnen blijven vervullen. Geen zuivere overheidsfinanciering dus, zoals bij de regionale gemeenschapzenders in Wallonië, want dat leidt tot luiheid en gemakzucht, maar een financiële

Dirk De Weert

PHOTO PATRICK DE SORGHHAERE

tegenoetkoming voor de gemeenschapstaak die we vervullen. De Vlaamse overheid zou bijvoorbeeld zendtijd kunnen kopen bij de regionale zenders, los van de journaals, net zoals de provincie dat nu al doet.' Een idee waar ook Dirk De Weert wel voor gewonnen is. 'Daarnaast kunnen de overheidsbedrijven een stuk van hun communicatiebudget bij de regionale zenders spenderen. Zo zouden De Lijn, OVAM en andere Vlaamse instanties hun beleid kunnen toelichten in een informatief programma. Op die manier kan de overheid duidelijk gescheiden van de redactionele inhoud van de nieuwsuitzendingen toch aan onrechtstreekse subsidiëring doen.'

Degelijk regionaal nieuws

Allicht komt er dan extra geld vrij om aan de programmering te sleutelen, want die blijft voorlopig bij beide zenders zoals ze is. Het nieuwe decreet trekt het aantal uren eigen uitzending per jaar wel op van 200 naar 300, maar daar willen zowel Ring-TV als ROB voorlopig geen gebruik van maken. Ten eerste is er geen geld voor bijkomende programma's en ten tweede is daar voorlopig geen vraag naar, klinkt het eensluidend. Dirk De Weert: 'Een degelijk regionaal journaal is wat de kijker verwacht. Aan een regionale soap, zoals ATV en WTV mochten ondervinden, verbrand je je vingers. Toch is het programma-aanbod van Ring-TV op drie jaar tijd wat uitgebreider geworden. Zo zijn er in de marge van het journaal enkele programmareeksen toegevoegd, zoals 'de bijlage', een wekelijks magazine op

vrijdag, een weekoverzicht op zaterdag, 'de ring rond', een zomerreeks waarin de 35 gemeenten uit het zendgebied worden belicht en de afvaart van de Zenne, een co-productie met TV-Brussel'.

ROB heeft een iets uitgebreider programma-aanbod met een eigen kabelkrant met korte berichtjes uit de zeven subregio's (per zendmast), tekst met een activiteitenkalender van alle verenigingen en een eigen praatcafé in het weekend. Daarmee kiest de Leuvense zender eveneens in de eerste plaats voor de berichtgeving over het nieuws uit de streek, het basisproduct en de bestaansreden van een regionale zender.

(G)één provinciale tv

Op een studiedag over regionale tv in november '97 pleitte Roulartabaas Rik De Nolf, de drijvende kracht achter de reclameregies van de meeste regionale zenders, voor een verregaande samenwerking en nieuwsuitwisseling tussen de verschillende zenders van één provincie. Dat gebeurt nu al regelmatig tussen Ring-TV en ROB, maar een echte samensmelting tussen beide zenders tot één grote provinciale zender zien de hoofdredacteurs niet zitten.

Dirk De Weert: 'Zo'n provinciale zender zou aan het doel van regionale tv voorbij gaan. Ons arrondissement is nu al een erg heterogeen geheel, waarbij de mensen uit het Pajottenland nauwelijks een boodschap hebben aan wat er in Kampenhout gebeurt en omgekeerd. Ons zendgebied telt 35 gemeenten en het is een hele klus om die allemaal de revue te

laten passeren. Als je de twee zendgebieden samentooit, wordt die spoeling per gemeente nog dunner en zullen de kijkers veel minder betrokken zijn bij hun regionale zender. Dat zou meteen de doodsteek van regionale tv betekenen.'

Dirk Lesaffer, hoofdredacteur van ROB: 'In Lim-

Alex Boon en Dirk Lesaffer

burg of West-Vlaanderen zou dat eventueel nog haalbaar zijn, want daar leeft een sterk identiteitsgevoel bij de bevolking. Maar voor Vlaams-Brabant zou dat een enorme stap terug betekenen, want de betrokkenheid van de kijker - het sterke punt van de regionale zenders - valt dan helemaal weg. Het arrondissement Leuven is nu al een lappendeken van 30 gemeenten. De centrale ligging van Leuven als aantrekkingspool voor de omgeving houdt gelukkig alles wat bij mekaar. Zo'n provinciale zender zou inderdaad het einde betekenen van regionale televisie in Vlaams-Brabant.'

'En dan zou Vlaams-Brabant in zijn meest visuele vorm verdwijnen, want beide zenders tonen het vlees en bloed van hun regio en geven de jonge provincie op die manier ook een gelaat. De kijker krijgt geregeld de gouverneur, gedeputeerden en provincieraadsleden via het televisiescherm bij hem thuis over de vloer. Op dat vlak is de impact van een televisie-uitzending veel groter dan radio of dagbladen. Dat is nu eenmaal eigen aan het medium', zegt Dirk De Weert. Alex Boon formuleert het nog sterker: 'Indien er geen regionale televisie in Vlaams-Brabant zou hebben bestaan, zou er nauwelijks iemand van het bestaan van de jonge provincie hebben afgeweten'.

Wim Seghers

Welche Zukunft hat das regionale Fernsehen in Vlaams-Brabant?

Die belgische Provinz Vlaams-Brabant verfügt über zwei regionale Fernsehsender: Ring-TV sendet bereits seit drei Jahre für die Region von Halle-Vilvoorde, während ROB den osten der Provinz schon seit fast fünf Jahren mit den täglichen Nachrichten versorgt. Aber die Regionalen Sender sind unrentabel und ihre finanzielle Situation ist für die meisten Rundfunkanstalten nicht länger tragbar. Ein neuer Medienbeschluss sollte den Sendern einen grösseren finanziellen Freiraum einräumen, ist das aber auch tatsächlich der Fall? Es stellt sich die Frage, ob sich die regionalen Sender nicht zu rein kommerziellen, auf Werbeeinnahmen basierenden Betrieben entwickeln oder ob sie zu öffentlichen Rundfunkanstalten werden, die für die Erfüllung der Gemeinschaftsaufgaben subventioniert werden? Die RandKrant sprach mit Mitarbeitern beider flämischer Fernsehsender.

EXPO

Magritte belicht

Een eeuw nadat Magritte in Lessen werd geboren, stellen de Koninklijke Musea voor Schone Kunsten 250 schilderijen en gouaches uit zijn oeuvre tentoon. Daarnaast wordt in aparte kabinetten aandacht geschonken aan de illustraties die hij

realiseerde voor muziekpartituren, aan het behangpapier dat hij ontwierp en aan zijn medewerking aan films. Wie meer te weten wil komen over deze surrealistische meester kan daarvoor terecht op twee inleidende voordrachten in het CC Den Blank in Overijse op maandag 20 en 27 april om 20u. Info: 02/687 59 59. De expositie zelf loopt nog tot 28 juni in de Brusselse Regenschapsstraat. (02/508 33 33).

EVENEMENT

Hedendaags passiespel

Het lijden is van alle tijden. In het passiespel, dat door vijftig acteurs van de KWB uit Sint-Stevens-Woluwe op Palmzaterdag en -zondag wordt opgevoerd, staan vooral de bekommernissen van de hedendaagse mens centraal. De bijbelse geschiedenis fun-

geert als kapstok voor een actueel verhaal. Na de intocht in Jeruzalem wast Jezus de voeten van drie beproefde moeders. Een Afrikaanse Hutu-vrouw, een overlevende uit het concentratiekamp van Auschwitz en de moeders van An en

Eefje. De personages ondervragen Christus over het kwaad dat de mensheid treft. Waarom laat hij toe dat halve volksstammen worden uitgemoord en onschuldige kinderen worden ontvoerd? Kon hij als Jood de Holocaust niet verhinderen? Als Jezus neerknielt vergeeft hij de zondaars zonder ook maar iemand te dwingen om in hem te geloven. Twee sleutelfiguren leveren voortdurend commentaar op de gebeurtenissen. De ene kiest voor Christus. De ander is daarentegen een onverbeterlijke zwartkijker. Het stuk is opgebouwd uit zeven tafereelen, die uitmonden op de kruisiging. Muzikaal wordt de productie ondersteund door 'Conquest of Paradise' van Vangelis, het 'Ave Maria' van Gounod en de serafijnenstem van de Ierse zangeres Enya. Luc Cornelis schreef de tekst. Eric Maekelberg regisseert. De Christusrol is toevertrouwd aan Jos Geyskens, pastoor van de Sint-Stefanusparochie.

De Lijsterbes, Kraainem:
zaterdag 4 april om 20u en
zondag 5 april om 15u.
Tel: 02/721 28 06.

TONEEL

De verjaardag van Heinrich Himmler

'Voor het pensioen' is een cynische komedie van de vooral in Oostenrijk en Duitsland omstreden auteur Thomas Bernhard. Drie personen, een man en zijn twee zussen, vieren luidruchtig de verjaardag van Heinrich Himmler. Tijdens het nazi-bewind was deze politicus zowat de machtigste man na Hitler. Hij stond aan het hoofd van de SS en de Gestapo en als zodanig was hij verantwoordelijk voor de onmenselijke terreur en de gruwelijke vervolgingen. Als rijksminister van Binnenlandse Zaken en commandant van het leger pleegde hij zelfmoord, nadat hij door de Engelsen was gearresteerd. Dimitri Dupont speelt een van zijn aanhangers, een voormalige Duitse officier, die het ondertussen heeft geschopt tot voorzitter van de rechtbank. Zijn twee zussen kijken elk op een andere manier tegen het verleden aan. De

FOTO: PIET BRUGEMAN

ene betreft het fiasco van het fascisme en zoekt affectief troost bij haar broer. De andere denkt genuanceerder maar wordt door haar bloedverwanten met de vinger gewezen en uitgescholden voor socialiste.

Regisseur Luc Perceval van de Blauwe Maandag Compagnie benadrukt in zijn regie ondermeer de zelfgenoegzaamheid en de grootspraak van de magistratuur. De centrale thematiek in 'Voor het pensioen' overschrijdt naar zijn mening duidelijk de staatsgrenzen. In heel Europa lopen er thans immers onverdraagzame lieden rond die de aanvechtbare denkbeelden uit het Hitler-tijdperk blijven koesteren.

CC Strombeek-Bever, 17 en 18 april om 20.15 uur, Westrand Dilbeek, 23 en 24 april.

MUZIEK

Versmeltende stijlen en ritmes

Drie Vlaamse chansonniers hebben elkaar gevonden. Kris de Bruyne, Patrick Riguelle en Wigbert concerten uitzonderlijk in groepsverband. Omdat hun karakters en hun stijlen nogal verschillen, springt elk om beurt uit de band. Ze ontfutselen elkaar teksten of schakelen over op rock and roll. Af en toe wagen ze zich aan driestemmige experimenten of onverwachte arrangementen. Ze brengen alvast een hoop instrumenten mee. Mandolines, mondharmonica's, trommels en fluitjes gaan een verbond aan met een hele resem gitaren. De Bruyne's 'Amsterdam' en 's 'Nachts voor het slapen gaan' klinken nu minder neuzelig dan op de plaat. Als Patrick Riguelle verschijnt, horen

we dat hij nog meer in zijn mars heeft dan wat te horen is op de langspelers van Kadril en Brendan Croker. En uiteraard zal de 'Ebbenhout Blues' van Wigbert voor de nodige swing zorgen.

Jive Talk is de formatie van toetsenman Dirk Schreurs, bassist Roman Korolik, slagwerker Koen Vandendriessche en fluitspeler Johan Vandendriessche. Dit ensemble laat prettige melodieën, kleurrijke harmonieën en aanstekelijke ritmes versmelten met individuele jazzimprovisatie en opzweepend samenspel. Het kwartet kiest voor een toegankelijke 'sound'.

Jive Talk

Eigen composities worden aangevuld met bewerkingen van popsongs. Soul evolueert tot funk en hip hop gaat een verbond aan met Latijns-Amerikaanse ritmes.

CC Papeblok, Tervuren. Kris de Bruyne, Wigbert en Patrick Riguelle: donderdag 26 maart om 20u30. Jive Talk met 'The Joy of Rythm and Jazz' op zaterdag 4 april om 20u30. Info: 02/768 03 00.

FESTIVAL

Uitdagende Britse theatergezelschappen

Vanaf dit seizoen nodigt de KVS elk jaar toonaangevende theatergezelschappen uit één van de Europese lidstaten uit. Groot-Brittannië bijt de spits af. De *Oxford Stage Company* is op 31 maart en 1 april te gast met een bewerking van een recente roman van Melvin Burgess. In 'Junk' worden geen morele standpunten ingenomen. Toch handelt het stuk over punk, seks, drank, diefstal en heroïneverslaving. Even brutaal is 'The Journey of Mary Kelly', dat *Theat*

Clwyd op 3 en 4 april op de planken brengt. Deze productie handelt over de slachtoffers van massamoordenaar Jack The Ripper. De voorstelling omtrent hoe de prostituee Mary Kelly niet alleen schaamteloos haar lijf moest verkopen, maar tot overmaat van ramp ook nog werd afgemaakt door een geobsedeerde kerel, die waarschijnlijk hulp kreeg van de schilder, met wie zij een relatie had. De *West Yorkshire Playhouse* komt op 10 en 11 april met het ruwe 'You'll Have Had your Hole' van Irvine Welsh. De auteur wordt wel eens de dichter van de druggeneratie genoemd. Nog controversiëler is 'Shopping and Fucking', een coproductie van *The Royal Court Theatre* en *Out of Joint*. Tussen de wereld van de seksuele intimiteit en de wereld van het geld ligt niet langer een scheidingslijn. De personages handelen in XTC-pillen of verdienen geld met 'roze' telefoons. In Londen zorgde de voorstelling al voor heel wat deining. Het Amsterdamse ensemble *De Trust* bereidt ook een Nederlandstalige versie voor. Nog van het *Royal Court Theatre* is de toneelvertelling 'The Weir' over een Iers spookhuis, waarin drie mannen en een akeleige vrouw om beurt een fantastisch verhaal opdissen. Ian Rickson regisseert. Voorstellingen zijn er op 21, 22 en 23 april. Met dit festival hoopt de ploeg van Franz Marijnen zowel de Engelstalige 'Eurocraten' als de nieuwsgierige Vlaamse theaterliefhebbers te bereiken.

Euro Theatre. English Language, KVS, tel: 02/217 69 37

TENTOONSTELLING

Tien maal tien

In 1989 stelden tien kunstschieders in de Boesdaelhoeve te Sint-Genesius Rode elk tien werken tentoon. Uit dit initiatief groeide de vereniging 10 X 10. Sindsdien wordt ieder jaar op dezelfde plaats een gelijkaardige tentoonstelling georganiseerd. De tiende editie vindt plaats van 25 april tot 3 mei. Deelnemers zijn Jos Bonehill, Anne-Marie Cipido, Jacob De Vries, Johan De Geest, Hendrik Engels, Frans Geboes, Els Leurs, Rose-Marie Peirlinck, Chris Van Lil en Luc Van Orshaegen.

Info 10 X 10, Hoftenberg 17, Sint-Genesius Rode, tel: 02/380 98 97.

CONCERT

Symfonieorkest van Vlaanderen met meesterwerken

Het Symfonieorkest van Vlaanderen speelt principieel tijdens ieder concert één Vlaamse compositie. Jan Stulen dirigeert deze keer 'Laudes voor koperensemble en slagwerk' van Willem Kersters. Deze Antwerpse toondichter behoort stilistisch tot de gematigd moderne strekking. Hij is vooral gespecialiseerd in expressieve, harmonische vormopbouw en hij wordt beschouwd als een vernieuwer van de koorzangkunst. Zijn omvangrijk oeuvre omvat zowat alle genres. Toch kiest hij meestal voor traditionele instrumenten.

De muziekavond in Jezus-Eik heeft als thema 'Meesterwerken uit het repertoire'. Die titel verwijst vooral naar de overbekende vierde symfonie van Johannes Brahms en het stemmige hoboconcerto van Richard Strauss.

De Bosuil, Jezus Eik/Overijse, zaterdag 4 april om 20u30. Info: 02/657 72 02

Ludo Dosogne

Beersel gaat Europese zomer tegemoet

Beersel wil bruggen slaan tussen de Vlamingen en de Europese medeburgers. En heel Vlaanderen zal dat weten, want het hoogtepunt van de activiteiten - de Kasteelfeesten - krijgt in het hele land flink wat uitstraling. Het klank- en lichtspel de 'Symfonie der stenen' dat op 27 juni de oude stenen van de middeleeuwse burch tot leven brengt, vormt immers de feestelijke opening van de 'Elf-daagse Vlaanderen-Europa 2002', onder het motto 'Europa ontmoet de Rand'.

16 'Een multiculturele samenleving is voor iedereen een verrijking', predikt burgervader Hugo Casaer al jaren. 'Onbekend is onbemind. We moeten naar buiten treden met onze rijke cultuur en met al wat we onze inwoners - ook de Europese - te bieden hebben. Dat de Europeanen daar gretig op inpikken, is duidelijk te merken aan het toenemend aantal Europese kinderen in de Beerselse scholen.'

Hugo Casaer voegt de daad bij het woord en heeft met zijn medewerkers

een heel eigentijds programma uitgedokterd om zowel de Beerselaars als de Europeanen uit hun tent te lokken. Alle geledingen - de gemeentelijke sport-, jeugd- en cultuurraad - zijn hierbij betrokken. Voor het project heeft de gemeente bovendien de steun gevraagd van de 'Vrienden van Vlaanderen 2002', de vzw die in Vlaanderen het onthaal verzorgt van de verse Europese burgers.

Europese jeugd op bezoek

De 'Europese zomer' start met een Europees voetbaltoernooi tussen 21 en 24 mei voor preminiemen (kinderen van 8 tot 10 jaar). Maar liefst 48 ploegen uit België, Duitsland, Frank-

'Een multiculturele samenleving is voor iedereen een verrijking'

rijk, Engeland, Portugal en Nederland nemen het dan tegen elkaar op. De buitenlandse voetbalspelertjes zullen tijdens het toernooi in Beerselse gastgezinnen verblijven. Er staat nog een andere sportieve activiteit op het programma: een familie jogging op 11 juli.

De jeugd wordt niet alleen verwend met een Kasteelfuif op 26 juni. In de week van 5 tot 12 juli vindt in de gemeente ook een Europees jeugd-kamp plaats, dat gesteund wordt door 'Youth for Europe', een programma van de Europese commissie. Jongeren uit 12 landen van de Europese Unie en kandidaat-lidstaten nemen eraan deel. 'Het is de bedoeling dat ze elkaars cultuur leren kennen en begrijpen', verduidelijkt Casaer. 'We hebben overigens van al de burgemeesters van de deelnemende steden de principeverklaring gekregen dat zij achter het initiatief staan. Het kamp gaat de viering vooraf van de 30ste verjaardag van de verbroedering van Beersel met Blokker (Nederland) en Wormeldange (Luxemburg) en de 25ste verjaardag van de verbroedering met Mirebeau (Frankrijk).

Ein europäischer Sommer in Beersel

Weil der Bürgermeister von Beersel, Hugo Casaer, davon überzeugt ist, dass das multikulturelle Zusammenleben für Jedermann eine Bereicherung des Lebens darstellt, hat er mit seinen Mitarbeitern ein zeitgemäßes Programm für Beerseler und Europäer ausgearbeitet. Unter dem Motto 'Europa trifft den Rand' werden am 27 Juni 1998 die elf Tage dauernden Festivitäten 'Vlaanderen - Europa 2000' eröffnet. Der Europäische Sommer von Beersel beginnt jedoch schon Ende mai mit einem gesamteuropäischen Jugendfußballturnier; Anfang Juli sind ein Familienauftritt, ein Burgfest und ein europäisches Jugendlager geplant. Den Höhepunkt aller Aktivitäten werden zweifellos die Burgfeiern mit u.a. eindrucksvollen Klank- und Lichtspektakeln am 27 Juni 1998 darstellen. 'Die Burgfeste bieten uns die hervorragende Gelegenheit dazu, alle Nicht-Belgier mit unserer Kultur, dem historischen Erbe und unseren Lebensgewohnheiten bekanntzumachen', so der Bürgermeister.

Burcht als blikvanger

Maar het hoogtepunt van al dat moois worden ongetwijfeld de Kasteelfeesten. Hugo Casaer: 'De Kasteelfeesten leken ons een uitstekende gelegenheid om niet-Belgen in contact te brengen met onze cultuur, het historisch patrimonium en de leefgewoonten. We hebben daarom het initiatief genomen aan de vierde editie van de feesten een nieuwe dimensie te geven. Dat willen we bereiken met het indrukwekkend klank- en lichtspektakel, de 'Symfonie der stenen', op zaterdag 27 juni. De 'Koepel van de Elf-daagse Vlaanderen-Europa' selecteerde dit feest voor de officiële vooropening van de 11 juli-vieringen in Vlaanderen. 'Ons feest is dus het ankerpunt voor de 11 juli-vieringen ten zuiden van Brussel. We willen er niet alleen de Vlaamse inwoners van Beersel bij betrekken, maar iedereen die in onze gemeente woont. We denken er dan ook aan buitenlandse gezelschappen uit te nodigen voor extra animatie.'

Marleen Teugels

FOTO: NITA DANIELS

In veel gevallen beschouwen Belgen en migranten elkaar nog

altijd als vreemde vogels. Dat het ook anders kan, bewijzen de activiteiten die de Zaventemse vzw Sportline op het getouw zet. Deze sportvereniging wil vooral de goede contacten tussen migranten en orde- en hulpdiensten bevorderen en in de verf zetten.

Om de twee maanden organiseert de vzw Sportline een vriendschappelijke sportwedstrijd met migranten en politie. 'De idee voor die wedstrijden

'Met gezamenlijke sportactiviteiten willen we de gedachte doorbreken dat migranten voortdurend in aanvaring komen met de ordediensten'

ontsproot niet direct bij de migranten zelf, maar ze waren wel meteen laaiend enthousiast', zegt Sportline-verantwoordelijke Bart Uyttersprot. 'Als KAJ-afgevaardigde zette ik activiteiten

Vzw Sportline brengt bal van de integratie aan het rollen

op tussen ordediensten en KAJ. Van daaruit groeide het initiatief om iets dergelijks eveneens in het leven te roepen met migranten.'

Terughoudendheid van beide kanten

Met de vriendschappelijke wedstrijden die allochtonen samen spelen met de politie willen de organisatoren uiteraard ook de gedachte doorbreken dat migranten voortdurend in aanvaring komen met de ordediensten en dat de contacten tussen beide niet van een leien dakje lopen. 'Je merkt wel een zekere terughoudendheid van de Belgen als er migranten meespelen', merkte Bart Uyttersprot op.

'Velen zijn bang om hen aan te spreken. Ergens in het achterhoofd zit nog altijd dat vastgeroeste idee van die 'verdachte Marokkanen'. Met de wedstrijden willen we aantonen dat dit onterecht is. Toch blijven de Marokkanen in de ploeg vaak een afzonderlijk groepje vormen en dat vind ik jammer. Er heerst eigenlijk terughoudendheid van de twee kanten.'

Uyttersprot probeert de migranten ertoe aan te zetten om ook tegen elkaar Nederlands te spreken. 'Zelf

vraag ik hen af en toe iets in het Marokkaans. Dat appreciëren ze duidelijk.' Na de eerste sportactiviteit met migranten en politie, sprong ook de brandweer van Zaventem op de kar. Mogelijk zal de ploeg nog uitbreiden met enkele rijkswachters.

Sportline wil de activiteiten vanaf nu ook koppelen aan een goed doel. Bij de onlangs gespeelde wedstrijd ging de opbrengst van de

toegangskarten en de stickerverkoop naar de actie Levenslijn. Uyttersprot's passie ligt bij organiseren.

'Ik heb er al aan gedacht om met het concept van migranten-politie naar Brussel te trekken', zegt hij. 'Als

FOTO: JESSE TERHOUDE

dat in Zaventem lukt, lukt zoiets misschien ook wel in de hoofdstad. Daar heb je duidelijk problemen met migranten. Ongetwijfeld zal er meer tijd inkruipen om de verschillende partijen bij elkaar te krijgen. Daarnaast speelt in Brussel ook het taalprobleem mee. De meeste migranten spreken er Frans, wat hier veel minder het geval is. Om dat uit de weg te gaan, richten we ons misschien toch beter op Gent, Genk of Antwerpen.'

Open vereniging

Behalve met sportactiviteiten van migranten en politie houden de tachtig leden van de vzw Sportline zich ook bezig met zaalvoetbal (drie keer per week), badminton (twee keer per week), schaken (wekelijks), kaarten (twee keer per jaar) en babyvoetbal (vier keer per jaar). In de statuten staat expliciet dat de vereniging zeer open is en Belgen en allochtonen, jong en oud aanvaardt. De nadruk ligt op het recreatieve van de sportactiviteiten.

An Van hamme

Voor meer inlichtingen: vzw Sportline, Bart Uyttersprot, Woluweveld 64, 1932 Sint-Stevens-Woluwe, tel. 02/721 29 03.

Sportline: un vecteur d'intégration

L'asbl Sportline n'est pas un club de sport comme les autres. Cette association sportive de Zaventem a pour principale vocation de promouvoir de bons contacts entre les immigrés, les services d'ordre et les services de secours, et de mettre ces contacts en valeur. Les organisateurs se proposent, par le biais de rencontres amicales opposant les allochtones et la police, de dissiper les préjugés selon lesquels ces deux groupes entretiendraient des rapports difficiles, ou que les immigrés seraient en conflit permanent avec les services d'ordre. 'Les préjugés ont la vie dure, et nous entendons montrer, par ces compétitions sportives, qu'ils sont sans fondement', commente le responsable de Sportline, Bart Uyttersprot. En outre, les activités de l'association sportive sont à présent mises au service d'une bonne cause. Les organisateurs envisagent en effet d'exporter leur concept à Bruxelles, car 'si un tel concept réussit à Zaventem, pourquoi pas dans la capitale ?'

TE PAARD

Het wemelt van de paarden in de rand. Wie er zelf een-tje heeft, ziet plots al die anderen staan zoals een zwangere vrouw plots overal lotgenoten tegenkomt. Zeker aan onze kant van de rand, de voormalige druivenstreek, zijn er weiden zat, omdat er honderden serres werden afgebroken en hun standplaats dikwijls landbouwgrond bleef. Ook achter ons huis en dat van de burens ligt zo'n lege plek. Het leek ons een mooi vooruitzicht dat een paard leven in dat uitzicht zou brengen. Dat was echter buiten die burens gerekend, de eigenaars van de bunder gras. Ze wilden hun oude dag niet verstoord zien door een jonge draver en vreesden stank voor dank te krijgen. Er zat niets anders op dan Gratos even thuis in de tuin te houden en intussen een betaalbaar paardenpension te zoeken. Toeval en geluk brachten mee dat we een prima adres vonden, aan onze overkant, in het glooiende en landelijke Waals Brabant, waar het nog meer van paarden wemelt dan in de rand. In en om een leegstaande boerderij in Lasne ontfermt een paardenfreak van een vrouw zich over een twintigtal kostgangers, onder wie nu ook Gratos. Hij weidt en gedijt er temidden van het va-et-vient van de eigenaars die hun paard komen verzorgen en berijden. De voertaal in onze Waalse club is Frans, al pakt de Waalse meerderheid graag uit met haar verrassende kennis van het Nederlands. Dochterlief krijgt tegelijk rijles en taalcur-sus Frans. Gratos hoort rondom zich de hem vertrouwde taal van zijn geboorteland en luistert naar het Nederlands van zijn bazinnetje. Al dat heen en weer over de taalgrens doet deugd en dat niet alleen omdat het aan de overkant groener is en onze horizon breder werd. Het is gewoonweg prettig om met Walen te buurten zonder dat er ook maar één politieke gedachte in de lucht hangt. Het lijkt wel de goede oude tijd voordat de taalgrens werd aangedikt, toen

Ons gezin werd uitgebreid met een paard, de ruïn Gratos. Hij was een koopje, te nemen of te laten, en we hebben het erop gewaagd. Men moet een gegeven paard niet in de bek kijken, maar in het geval van Gratos mocht dat gerust: hij is precies wat de verkoper beweerde dat hij was, een jonge Franse draver zonder aanleg om op renbanen furore te maken, maar met talent om het lievelingsdier van onze dochter-amazone te worden.

FOTO: RITA DANIELS

zo'n heen en weer de dagelijkse gang van zaken was bezuiden Brussel.

Onlangs organiseerde de paardenpensionhoudster een zondagse wandeling door de nabije bossen, tot in Jezus-Eik, grondgebied Overijse, Vlaamse rand. Dochterlief was met Gratos van de partij. Zij en de andere ruiters kwamen tegen het middaguur aan in de manege Country Club van Jezus-Eik. Wij, haar ouders en andere leden van de Waalse club, wachtten er de paardrijders op om samen te lunchen. Zoiets kan in zo'n chique manege in de Vlaamse rand, die dan ook wat anders is dan een leegstaande boerderij in Lasne.

Het was druk in de Country Club.

Gratos en de andere weidepaarden keken het gedoe van en met de vele stalpaarden rustig aan. Wij zagen toe hoe de internationale high society van Overijse zich 's zondags vermeit. Haar leden spreken vele talen behalve Nederlands en ik durf er mijn hoofd om te verwerden dat de geboren Vlamingen onder hen op het Frans overschakelden om zich niet te laten kennen. Zo gezellig als het is dat de Walen in onze Waalse club van Lasne ook Nederlands verstaan, zo volks zou het immers zijn dat de Vlamingen

in de Country Club van Jezus-Eik Nederlands zouden praten.

De menukaart en dagsuggesties in de Country Club waren eentalig Frans en de sfeer was très sympa. De bediening wilde maar niet opschieten, althans niet voor ons, omdat voorrang werd gegeven aan wie à la carte tafelde en wij snacks hadden besteld. We voelden ons dan ook niet welkom, de Vlamingen niet omdat ze in een manege die nota bene in een Vlaams dorp gedijt in de vergeethoek werden gezet, de Walen niet omdat ze als een troepje ongeregeld werden behandeld.

Moeten randbewoners en -bezoekers zulke plekken mijden of bestrijden? Ik denk daar vooralsnog over na.

Ons gezin is die zondagavond weer eens uit eten gegaan naar Istars in Jezus-Eik. Een streekmonument van een restaurant, met een tweetalige menukaart, Brusselse dienststers die alle talen spreken, een als Vlaming geboren baas die zijn klanten zwijgend overschouwt en desgevallend in hun eigen taal antwoord geeft op hun vragen. Istars is een overblijfsel, of traditie, uit de tijd dat de rand nog Belgisch was en zijn autochtonen Vlaamse middenstanders waren. Lang vervlogen tijd, die op zo'n zondagavond eventjes niet voor altijd voorbij is.

Brigitte Raskin

Beeldhouwer Tom Frantzen

Toorn en nostalgie in brons gegoten

Tom Frantzen (Bosvoorde, 1954) is beeldmaker en voert dag in dag uit een verwoed gevecht met het hardnekkigste van alle materialen: het brons. Zijn atelier in Tervuren/Duisburg, waar hij werkt en woont met zijn levensgezellin Marie-Claire, houdt dan ook het midden tussen een smidse, een schroothoop en een rariteitenkabinet vol extreme toestanden. Ijskoud 's winters, bloedheet 's zomers.

Bizarre prototypes in ijzer of terracotta, meestal onvoltooid en onrustwekkend animaal van uiterlijk, bevolken de tot atelier omgebouwde serre en kijken je zwijgend aan, nijdig

Zijn onmiskenbaar Vlaamse stijl verwijst naar Bosch, Brueghel en Ensor

omdat ze voorontwerp bleven. Hier en daar een gegoten onderdeel, nog gekist en wachtend als een mummie op de definitieve ontpopping in het artistiek pantheon.

Want bronstechniek betekent vuur, hitte, zweet, spierballen, hameren op geweldige ijzeren mallen, kortom, een heroïsch gevecht met de materie. En dat is nog maar klein bier in vergelijking met de slopende titanenstrijd van de kunstenaar tegen het establishment.

In gedachten zal de voorhamer van een vloekende Frantzen ongetwijfeld al veelvuldig op de koppen van gouverneurs, burgemeesters, schepenen en andere gezagsdragers zijn neergekomen. Beeldhouwers moeten het nu eenmaal hebben van overheidsopdrachten en dus politiek geharrewar, en daar wil het wel eens botsen. Menigeen herinnert zich ongetwijfeld nog levendig de rel rond de fontein op de Tervurense marktplaats. Tom Frantzen had er een prachtig ontwerp voor gemaakt en daar als Tervurenaar nogal wat persoonlijk

prestige aan verbonden. De vroede vaders verkozen uiteindelijk een ander beeld, een keuze die lang niet bij iedereen in goede aarde viel.

Fabels en karikaturen

Frantzen ligt internationaal goed in de markt. Hij is een gedreven vakman die met figuratieve speelsheid zijn opdrachtgevers weet te bekoren. Zijn sculpturen sieren ondermeer de parken van New York, Quebec en Tokio.

Dat men hem in het buitenland graag mag, ligt ongetwijfeld aan zijn onmiskenbaar 'Vlaamse' stijl, waardoor een identificatie met Bosch, Brueghel en Ensor voor de hand ligt: technisch meesterlijk, maar tegelijk onrustig bizar, met een voorliefde voor fabeldieren en karikaturale uitbeeldingen die een enorme ironische afstandelijkheid ten opzichte van het mensdom verraden. Onmiskenbaar is Frantzen een geëngageerd kunstenaar, achter wiens grimlach men nostalgie vermoedt naar een 'gouden tijdperk' zonder onrechtvaardigheid, corruptie, middelmatigheid en wansmaak.

Knipooog van de knecht

Frantzen mag dan al de Tervurense markt zijn misgelopen, sinds vorig najaar prijkt er een magistrale beeldengroep van hem in het park achter het Koninklijk Museum voor Midden-Afrika, ter nagedachtenis aan de omstreden Kongovorst Leopold II. De

koning staat er in het gezelschap van drie Afrikaanse krijgers, een leeuw, een olifant, een pauw en zeven flamingo's. De beelden ogen natuurgelukkig, maar toch is het net alsof ze iets meer, iets anders willen vertellen dan wat de catalogus en het huldeboek ons voorhouden. En misschien doen ze dat ook wel, op een onbewaakt moment, oog-in-oog met die ene toeschouwer.

Die geheime symboliek is van oudsher eigen aan de Vlaamse kunstenaar. Het is de taal van de knecht, het onderdrukte volk dat droomt van een andere wereld en zijn machthebbers met bedekte schimpscheuten belachelijk maakt.

Tom Frantzen werkt momenteel aan de 'Drie Dolfijnen', een bestelling van de vzw Delphus uit Wezembeek-Oppem. De drie darterl zwemmende bronzen zoogdieren zijn bestemd voor de vijver aan de Warandeborg en moeten ons herinneren aan de oertijd toen de zee dit vervuilde land nog overspoelde. Blijkens een perscommuniqué in wat onhandig Nederlands wil Delphus hiermee ageren tegen de 'Belgische maatschappij, de communicatieloosheid en het autisme'. Voor Frantzen is het de zoveelste uitdaging om in de traditie van Bosch, Brueghel en Ensor zijn toorn over deze wereld en de nostalgie naar een utopia te verbeelden.

Johan Sanctorum

FOTO: RITA DANIELS

RESTAURANT

FOTOS: RITA DANKSPEIJ

Pastei als een schilderij

'Uw hobby's?', vroegen wij. 'Pasteien maken', kaatste Jurgen Van den Houte terug, alsof dat de normaalste zaak van de wereld is. Deze in Zellik geboren en getogen keur- en spekslager, werkt in een Molenbeekse beenhouwerij en mag zich tot het kruim der alchemisten rekenen. Elke pastei-schepping van zijn hand vertaalt zich tijdens competities in goud. Meer moet dat niet zijn.

Jurgen is 27 en stapelde in een mum van tijd gouden palmen, medailles en bekertjes op die alleen de beste pasteimakers te beurt vallen. Sedert hij vorig jaar voor het eerst deelnam aan een pasteiwedstrijd, volgde de ene gouden onderscheiding op de andere.

Versiering doet het

Wat is dan wel zijn alchemistisch geheim? 'Ja, waarom win ik?' Hij twijfelt: 'Ik denk dat het de versiering van mijn pasteien is die het doet. Door de afwerking springen ze in het oog. Het is als een 'maske' in een schone voiture... daar wordt ook eerder naar gekeken als naar andere auto's. Zo gaat het ook op wedstrijden met mijn pasteien: ze vallen op en de jury kan er niet naast kijken.' De Zellikse pasteikoning droomt van zijn nog vlees te worden scheppingen. 'Als mij iets te binnen schiet, dan maak ik dat gewoon.' Zo simpel

functioneert meesterschap. De ingrediënten van een pastei zijn bekend: altijd één derde lever, één derde spek en één derde garnituur van andere vleessoorten. Maar de afwerking, dat ietsje meer, daarin schuilt het geheim

'Als mij iets te binnen schiet, dan maak ik dat gewoon'

van de winnende pasteien. Bij een winterpastei mag dat zwaarder, maar bij een zomerpastei is een versiering in fruit lichter. Bij de gelauwerde pasteimaker zijn dat soms hoog opstaande installaties, echte beeldhouwwerkjes, soms werkt hij ook meer in het vlak, maar niet minder opzichtig, met gesculpteerde groenten en fruit. 'Dat heb ik geleerd bij een Waal met internationale reputatie op dat vlak.'

Stelen met de ogen

Na zijn opleiding in het Ceria trok Jurgen voor één jaar naar de Franse Elzas, waar de pasteien hoog in het gastronomisch vaandel worden gevoerd. 'Ik werkte daar in Colmar in een, naar Franse normen, kleine beenhouwerij met 'slechts' zestien gasten. De Fransen maken alle ingrediënten voor een pastei, maar ook voor andere vleesbereidingen, zelf ter plekke. Bij ons worden bepaalde bestanddelen al eens aangekocht bij de vleesindustrie, maar in Frankrijk gelden nu eenmaal strengere wetten

dan bij ons. Hun wildpasteien zijn dan ook alomtorend begerd. Jurgen heeft in Colmar, zoals dat hoort bij een goede keukenpiet, volop met zijn ogen gestolen. De ideeën en de kennis die hij er opdeed, resulteren samen met zijn eigen creativiteit in almaar nieuwe terrineverzinsels en pasteicreaties.

In de keuken van ma en pa

In Zellik weten ze wat ze rijk zijn en vooral wat een voorrecht het is om van Jurgens pastei te mogen proeven. De bejubelde en inmiddels gevierde schepper van de betere en kunstzinnige pastei heeft namelijk geen eigen productie die voor de verkoop is bestemd. Pasteifabrieken doen geen beroep op het talent van deze coryfee om eens een originele pastei te laten uitdenken en ontwerpen waarmee ze de consument zouden kunnen verrassen. Neen, in dit land wordt 'goud' bij voorkeur genegeerd. Jammer. Hoewel, Jurgen maalt daar niet om en staat er zelfs niet eens bij stil. Hij gaat gewoon door met het verzinnen en bereiden van 's lands 'schoonste' pasteien in de keuken van ma en pa in Zellik. Zoals Gezelle het al zei: 'Het waar geluk is stil en ligt het schoonst verborgen'. Bij Jurgen Van den Houte is dat in een 'schone paté'. In april gaat hij weer voor goud; Europees wel te verstaan.

F.D.

Tel. 02/414 33 24 (na de werk- en tijdens de pastei-uren).

Blazers spelen ook graag eerste viool

Alleen de perfectie is goed genoeg voor trombonist Gunter Carlier. Met de andere blazers van het Beaux-Arts Brass Quintet speelt hij in zijn vrije uurtjes bijzonder graag de eerste viool.

Koperblazers hebben per definitie een café-ïmago, violen daarentegen zijn slijk. Nochtans telt Vlaanderen koperensembles die op internationale podia worden gelauwerd. 'De stempel die fanfaremuziek in ons land heeft gekregen, blijft ons achtervolgen', vindt Gunter Carlier. 'Een kleine jongen mag dan al bugel spelen in de academie, toch zijn de ouders er maar zelden voor te vinden dat hij ook meespeelt in een fanfare. Dat is niet terecht en voorbijgestreefd!'

Naar de top

Gunter Carlier kreeg zijn liefde voor het blazen van zijn vader, Eugène Carlier: 'Hij speelde bugel in de fanfare van Huiszinnen en had net zo goed kunnen uitgroeien tot een professioneel muzikant, maar hij moest 'een stiel leren'...'

'We waren echte idealisten en wilden in ons genre de beste worden'

Na de academie trok Gunter Carlier naar het Leuvense Lemmensinstituut. Daar klikte het zo goed met ander vers blaastalent, dat in '89 een koperkwintet werd samengesteld. 'Niet om vrijblijvend in de vrije uurtjes wat te blazen, maar om met onze twee trompetten, de hoorn, de trombone en tuba - de ideale bezetting voor kamermuziek - de top te bereiken. We waren echte idealisten, wilden in ons genre de beste worden en oefenden wel vier keer per week.' Na een jaar werk en intensieve begeleiding door verschillende mentoren, nam het kwintet uit nieuwsgierigheid deel aan een internationale wedstrijd in Narbonne, waar 15 ensembles uit de hele wereld waren vertegenwoordigd. 'Tot onze verbazing

behaalden we de tweede prijs en toen wisten we dat we op het goede spoor zaten. Onze bezetting is nog altijd dezelfde en de drang naar perfectie is nog even groot, alleen kunnen we vandaag wat minder oefenen, omdat we intussen ook tijd moeten vrijhouden voor het gezinsleven.'

Vlaamse componisten

Gunter Carlier en zijn blaaskompanen zetten zo veel mogelijk Vlaams talent op het programma. 'In Vlaanderen wordt heelwat goede kamermuziek gecomponeerd, maar die wordt nog veel te weinig gespeeld. Wij spelen op elk concert minstens één Vlaams werk. De Antwerpenaren Jan Hadermann en Frits Celis hebben speciaal voor ons gecomponeerd. Hetzelfde geldt voor Raymond Schroyens, toondichter van koormuziek. Hij heeft ons zelf opgebeld want hij vond het een uitdaging om speciaal voor ons in zijn pen te kruipen. Tijdens de repetities in zijn aanwezigheid bleek dat de vonk er niet inzate en toen hebben we samen verder aan het stuk gesleuteld. Het resultaat was daarna zo goed dat we het hebben opgenomen op onze eerste cd. Ook Frederik De Vreese komt naar de repetities. Een goede interactie met de componisten is heel belangrijk.'

Toegankelijk klassiek

Het Beaux-Arts Brass Quintet heeft na zijn eerste gelauwerde cd 'Made in Belgium', met muziek van Vlaamse componisten, ook cd's met Engelse en Duitse

muziek gemaakt en werkt momenteel aan een vierde cd, onder leiding van Radio 3 producer Wilfried Westerlinck. 'Maar we hebben nog heelwat andere ideeën', verklaart Carlier. 'We dromen ervan ooit een cd te maken met toegankelijke klassieke muziek, zoals de Sabeldans van Katchaturian en de ouverture tot Verdi's opera Nabucco. We willen ook graag Vlaamse volksliedjes arrangeren voor onze bezetting.'

Vandaag maakt Gunter Carlier zich op voor een tournee door Japan, Spanje en Zwitserland met La Caccia (de jacht), een kwintet van twee baroktrombones, twee pommers en een schalmei, dat oorspronkelijke renaissancemuziek brengt. Carlier bespeelt er de saqueboutte, een authentiek barokinstrument. 'Ook bij La Caccia is perfectie de leidraad. Muziek is niet zomaar een tijdverdrijf, het moet ook bijzonder goed klinken.'

Marleen Teugels

Voor meer informatie: 053/80 23 61

FOTO: BEKAUW HOUT

van huizen en tuinen

FOTOS: AITA DANIELIS

Kwaliteit uit Dilbeek op de Grote Markt

22

'In onze familie is de markt doen altijd een vrouwenstiel geweest', zegt Louise die in 1926 in Sint-Martens-Bodegem achter de kerk werd geboren en daar tot haar eenentwintigste woonde. Haar eerste echte seizoen in bloemen en planten op de Brusselse Grote Markt begon ze in 1948, enkele dagen na haar huwelijk. Ze had daarvoor al wel op de markt gestaan met groenten van eigen winning die ze vanaf haar vijftiende nu en dan aan de man bracht. Vanaf haar zeventiende had ze ter hoogte van de inmiddels verdwenen 'Stella Grand Place', bij het begin van de Heuvelstraat, een kraampje met 'cornichons'. 'Vroeger', zo zegt ze, 'stond het op de Grote Markt vanaf vier uur 's morgens vol met groentekramen, tot in de Boterstraat. Als die weg waren, mochten wij onze bloemen- en plantenkramen uitzetten.'

Moeilijk overleven

Sinds de vroegmarkt in groenten en fruit uit de centrale binnenstad is verdwenen, bleven alleen nog de bloemen en planten over. 'Ik herinner me dat we in de jaren vijftig nog met twaalf bloemenkramen op de Grote Markt stonden, maar daarvan zijn er nu nog maar twee over', zegt Louise. 'Hoe gaat dat? Kramers stierven en hun kinderen volgden niet in de stiel of hadden twee linkerhanden, of ze trouwden met een vrouw die niet mee wilde in dit soort van bedrijf. Anderen moesten op het randje af de boeken sluiten of gingen zelfs failliet, omdat men in deze sector op de markt niet echt kan overleven van aankopen en doorverkopen zonder

Als dezer dagen op de Brusselse Grote Markt het seizoen van planten en bloemen opnieuw op gang komt, is Carolina-Ludovica Schoukens uit Dilbeek daar aan haar vijftigste seizoen toe.

Om een of andere onopgehelderde reden noemen ze haar in de wandeling Louise. Een halve eeuw onafgebroken met planten pendelen van de rand naar het hartje van de hoofdstad, dat verdient een bloemetje.

dat men ook eigen kweek heeft. Wij hebben altijd zelf geteeld en daarbij moet je altijd in het oog houden wat het beste weggaat, maar tegelijk moet je aanbod toch verscheiden genoeg zijn om de mensen te verleiden.

Eigen kweek

Aan de Nieuwenbosstraat 18 en 20 in Dilbeek leidt ze ons door de familiale serres. De primula's bloeien dat het een plezier om te zien is, de camelia's geuren bedwelmend, de pelargoniums staan op volwassen worden. Duzenden planten, doorlevende en éénjarige, zullen weldra hun weg vinden naar de Brusselaars, pendelaars, flaneerders en dagjesmensen. 'De beste manier om de veeleisende hoofdstedelijke klant te bedienen, is iedere dag in je serre de beste en rijkst

bloeiende planten uit te kiezen en naar de markt te brengen. Dat kun je absoluut niet als je zelf van de veiling afhankelijk bent, want daar krijgt men zelden of nooit bakjes met planten van gelijke was en omvang. In Nederland gaat het er op dat gebied anders en professioneler aan toe, maar hier is het voor de beste kwaliteit beter dat je kunt putten uit eigen kweek.'

Wat zijn haar mooiste herinneringen uit een halve eeuw Grote Markt? 'Wel', zegt Louise, 'alle dagen bij de mensen zijn in het midden van de stad. Elke dag is anders geweest in die vijftig jaar. En dan de klanten zelf. Het is de meest beleefde klandizie die je kunt wensen, kalme mensen die nooit lawaai maken. Trouwens dat mogen wij ook niet, want waren roepend aanprijzen op de Brusselse Grote Markt is verboden. Ik zou nooit op een andere plaats hebben willen staan, een dag is daar in een minimum van tijd voorbij.' Dagelijks is Louise om 5.15 uit de veren, om halfzeven vertrekt ze en om 7 uur is ze al bezig met het opzetten van haar kraam. Om 18 uur 's avonds is ze terug in Dilbeek en worden alvast de voorbereidingen getroffen voor de volgende dag.

Johan Reygaerts

Kwekerij Sierplanten Van Malder, Nieuwenbosstraat 18-20, 1700 Dilbeek, tel. 02/569 02 48 en op de Brusselse Grote Markt van eind februari begin maart tot 1 november telkens van dinsdag tot zondag.

Brabant Strip(t) voor de echte stripliefhebber

De vzw Brabant Strip plaatst vergeten of onbekend werk van striptekenaars opnieuw in de kijker tijdens tentoonstellingen, beurzen en vooral in het maandelijkse magazine 'Brabant Strip'. 'In de eerste plaats wil de vereniging de uitwisseling van informatie tussen de ruim 500 leden uit Vlaanderen en Nederland bevorderen. Brabant Strip haalt de band aan met de rand rond Brussel en met Noord-Brabant in Nederland', verduidelijkt voorzitter Patrick Vranken en penningmeester Wim Huygens.

De vzw Brabant Strip is een vereniging van stripliefhebbers die informatie wil verspreiden over stripfiguren, antieke en recente strips, stripweekbladen en speciale uitgaven. Zo ontdekte en onthulde de vereniging in het maandelijkse magazine als eerste dat Dirk Stallaert in de Nero-strip de potloodschetsen van Marc Sleen uittekt. Intussen is diezelfde Stallaert de huistekenaar geworden van het ledenblad van Brabant Strip. 'We besteedden in ons tijdschrift onder meer aandacht aan de strips

die in het jeugdblad Zonneland hebben gestaan. We wijzen de lezers op nieuwe tendensen, zoals striptekenaars die meewerken aan korte stripverhaaltjes voor reclame. Meestal doen we een beroep op specialisten om de sociaal-economische achtergrond over stripfiguren te laten

'Onze vereniging achterhaalde dat Dirk Stallaert in de Nero-strip de potloodschetsen van Marc Sleen uittekt'

schrijven. Hec Leemans maakte bij voorbeeld een vrij indringend historisch portret van de controversiële figuur Bakeland', zo vertelt Patrick Vranken.

Onbekend werk

Niet zonder trots laten Patrick Vranken en Wim Huygens diverse albums zien die de vzw Brabant Strip publiceerde: 'Pits en Kaliber' van Bob Mau, 'Kitty' van Dirk Stallaert en Patrick Vermeir, de zeven albums van Bob Mau over de avonturen van Kari

Lente. Het recentste album 'De razende buggy' is vrij actueel omdat het handelt over verkeersonveiligheid. 'Meestal gaat het om strips die eerder in de krant werden afgedrukt, maar nog niet in een album werden gebundeld. Een echte openbaring voor de leden waren de tentoonstellingen met onbekend werk van Hergé en Vandersteen. We speurden ook naar elementen van schilderijen van Pieter Brueghel in het werk van Willy Vandersteen.'

Visitekaartje

De vzw Brabant Strip houdt regelmatig leidendagen waarbij strips worden aangeboden of geuild. De echte stripliefheb-

FOTO: RITA DANIELS

Wim Huygens en Patrick Vranken

bers ontmoeten er elkaar. 'Vaak bieden uitgevers en organisatoren van stripbeurzen interessante kortingen aan voor onze leden', signaleert Wim Huygens. Het visitekaartje bij uitstek is het eigen 'Brabant Strip Magazine'. 'We zijn heel bescheiden gestart met een nieuwsbrief (om de verslagen te versturen en te besparen op portkosten), maar die groeide al snel uit tot een heus tijdschrift dat nu tien keer per jaar uitkomt. Ieder aspect van de strip kan aan bod komen. In het magazine bieden we ook onze zustervereniging 'de club van verzamelaars' een forum. We beschouwen hen niet als concurrenten maar als partners. Hetzelfde geldt voor het Vlaams stripcentrum dat een echte stripbibliotheek heeft uitgebouwd. Ook met de Nederlandse stripverenigingen onderhouden we vlotte contacten. We willen zoveel mogelijk de krachten bundelen want de vereniging draait op de inzet van vrijwilligers. We proberen bewust uit het commerciële circuit te blijven. Het lidgeld dat de vereniging vraagt, ligt democratisch laag. De leden betalen slechts 600 frank voor tien nummers van het magazine en ze mogen gratis deelnemen aan de contactdagen of stripbeurzen die we organiseren' aldus Patrick Vranken en Wim Huygens.

Gerard Hautekeur

Meer informatie: vzw Brabant Strip, Berreweide 34, 1840 Londerzeel, tel. 052/30.50.40. Het lidgeld kan men overschrijven op rekeningnummer 979-7702011-22 van Brabant Strip.

FOTO: RITA DANIELS

In Kosovo misten we Grimbergen

Arifi Shpresim, een Albanees uit Kosovo, woont met vrouw en drie kinderen in Grimbergen. Zo'n zeven jaar geleden moest hij zijn land verlaten. Laatste jaar tandheelkunde, bestuurslid van een studentenvakbond, onderduiken en vervolgens vluchten. Het was keihard om hier van nul opnieuw te beginnen, maar met de steun van mensen uit Grimbergen is het hem gelukt. Hij voelt zich tevreden en thuis in 'zijn gemeente', waar zijn kinderen alvast niet meer weg willen.

24

Ik zal nooit de eerste dag in het Klein Kasteeltje vergeten. Hoe desolaat het daar was en mijn dochttertje van twee jaar die vroeg naar haar eigen kamer-tje thuis in Kosovo. Meteen ben ik de taal beginnen te leren. Waarom Nederlands en geen Frans? Een vriend was enkele maanden voor mij uit Kosovo gevlucht en die was terecht gekomen in Grimbergen. Via hem kwam ook ik in contact met de Onthaalgroep Vluchtelingen aldaar,

die fantastisch werk levert. Uit erken-telijkheid voor deze mensen wilde ik hun taal leren; Een moeilijke opgave, want ik had in heel mijn leven nog nooit een woord Nederlands gehoord.

Een nieuw leven

De onthaalgroep heeft geholpen met het zoeken naar een appartement, gaf ons meubilair, regelde samen met ons allerlei administratieve zaken. Kortom, ze hebben ons geholpen om hier

'Ik zal nooit de eerste dag in het Klein Kasteeltje vergeten, hoe desolaat het daar was'

een nieuw leven op te bouwen en pompten ons moed in als we het even niet meer zagen zitten. Alleen was dat allemaal niet gelukt. Ik heb via de onthaalgroep zelfs de kans gekregen om weer te gaan stu-deren. In Brussel heb ik de eerste licentie tandheelkunde overgedaan, maar dat is helaas om allerlei redenen niet gelukt. Opnieuw kunnen gaan studeren is enorm belangrijk voor een vluchteling, net zoals je eigen loon verdienen; Daardoor beteken je iets in de maatschappij en ben je niet langer afhankelijk van OCMW-steun. Toen ik het statuut van politiek vluchteling kreeg, vond het OCMW dat ik een job moest zoeken, maar mijn studies tandheelkunde wil ik ooit nog afmaken. Ik werk nu als interculti-reel bemiddelaar in het integratiecentrum De Foyer in Molenbeek en was enorm blij toen ik hoorde dat het Klein Kas-teeltje eveneens tot mijn actieterrein behoort. Ik weet wat de mensen daar doormaken en hoeveel het

voor hen betekent als iemand bereid is om te luisteren. Daarenboven ver-toef ik graag in zo'n multiculturele omgeving. En dan is er 's avonds het gezin in Grimbergen. Thuis spreken we Albanees, want ik vind het belangrijk dat mijn kinderen contact houden met de Albanese cultuur, maar daarbuiten verloopt alles in het

FOTO: RITA DANIELS

Nederlands. Dikwijls vragen mensen me of ik me nu een Belg voel. Ik voel me vooral verwant met de Vlamin-gen. Ik hoor mijn Franstalige collega's in De Foyer dikwijls zeggen dat ze hun kinderen Engels laten leren in plaats van Nederlands. Dat is iets wat ik echt niet begrijp. Je leert toch eerst de andere taal van je eigen land, al was het maar uit eerbied voor de andere gemeenschap, maar vooral ook om rampzalige gebeurtenissen zoals in ex-Joegoslavië te vermijden.

Verdraagzaamheid

In Grimbergen hebben we veel hulp uit katholieke hoek gekregen. Ikzelf ben atheïst, mijn vrouw is moslim en mijn dochttertje is katholiek, mijn zonen worden misschien boeddhist! Ach, voor mij zijn godsdiensten niet meer dan een kleurtje: de ene houdt van blauw, de andere van rood... 's Zondags gaan we regelmatig samen naar de mis, om mijn dochttertje een plezier te doen en ook omwille van de mensen die we daar graag zien. Ik ben hier gelukkig. Verleden jaar zijn we voor de eerste keer terugge-gaan naar Kosovo en na een tijdje misten we iets: Grimbergen!

Arifi Shpresim

Living in Grimbergen

Seven years ago, Arifi Shpresim was forced to flee Kosovo, and he ended up in the *Klein Kasteeltje* (Little Castle). Through a friend, he came into contact with the *Onthaalhelp Vluchtelingen* (Refugees Assistance Centre) in Grimbergen. 'They helped us to start a new life here, and gave us courage when we were completely disheartened. On our own, things would never have worked out', says Arifi Shpresim. Today he lives with his wife and three children in Grimbergen, and works in the integration centre 'Le Foyer' in Molenbeek. 'I was delighted when I learned that the *Klein Kasteeltje* is also located within my territory, because I know what the people there are going through, and how much it means when someone is ready to listen. I'll never forget the desolation I felt on my first day there. Moreover, I feel at home in such a multicultural setting.'